

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.
 („Falu“ Országos Földművelésszövetség.)
 Telefon: Automata 294-52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások“ című füzetekkel együtt:
 Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam, 45. szám.

1933. november 5.

„Ha nem tevéstjük szem elől a célt, ledőlnek előttünk a poklok kapui is!“

A hazatérő miniszterelnök beszéde a magyar társadalomhoz

Jelentettük, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter törökországi tartózkodásának utolsó állomása Rodostó volt, ahol a magyar államférfiak résztvettek a Rákóczi-ház ünnepi felavatásán. (Erről a szép és mélyhatású ünnepségről lapunk más helyén talál beszámolót az olvasó.)

Törökországot elhagyva, október hó 26-án érkezett meg Gömbös Gyula miniszterelnök és kísérete Szófiába, Bulgária fővárosába. Itt ismét nagyszabású és rendkívül meleg fogadtatásban volt részük a magyar kormányférfiaknak. A pályaudvartól a magyar követséghez vezető hosszú utvonalon sűrű embersorok állottak és kaplengetéssel, zászló- és kendőlobogtatással üdvözölték a magyar vendégeket. A tömegben röpcédulákat osztogattak, melyen magyar és bolgár nyelven a következő szöveg állott:

„A békeszerződések által szétdarabolt, kifosztott és megalázott Bulgária örömmel fogad Benneteket, mint a revízió előharcosait, akik hősiességgel küzdötök az erőszakos diktátumok ellen!“

A tömeg hurrázással és magyar nyelven: „Nem, nem, soha!“ kiáltásokkal köszöntötte Gömbös Gyulát.

Este Musanov bolgár miniszterelnök diszvacsorát adott a magyar vendégek tiszteletére. Musanov pohárköszöntőjében rendkívül meleg szavakkal üdvözölte Gömbös Gyulát, a magyar nemzet képviselőjét, mely nemzet őszinte, meleg és önzetlen barátságban él a bolgár néppel. A bolgár nép a mai gazdasági szorongásban teljesen tudatában van a magyar néppel való közösségnek és az elkerülhetetlen szoros együttműködésnek. Gömbös Gyula miniszterelnök válaszában köszönetet mondott a fogadtatásért, majd hangsúlyozta, hogy a két népet az az óhaj hatja át, hogy fenntartsák

a békét és hogy a nemzetek közti igazság és jog tényleg megvalósuljon.

Boris bolgár király két óra hoszszat tartó kihallgatáson fogadta Gömbös Gyula miniszterelnököt és Kánya Kálmánt. A király a magyar kormányférfiaknak magas kitüntetést adományozott és a főváros közelében levő kastélyában villásreggelire vendégül látta őket.

Október hó 27-én Gömbös Gyula megbeszéléseket folytatott Musanov miniszterelnökkel, fogadta a bolgár sajtó képviselőit és a bulgáriai magyarok 150 főnyi küldöttségét.

A magyar államférfiak látogatásá-

ról hivatalos közleményt adtak ki, mely szerint a két nemzet képviselői megbeszéléseik során megegyezéssel állapították meg, hogy a magyar és bolgár népet a szívélyes és önzetlen barátság érzése egyesíti, majd általánosságban vizsgálat alá vették a két ország politikáját, amelyet a békéhez való őszinte ragaszkodás sugall. A miniszterek sorra vették még a két országot érdeklő gazdasági kérdéseket és vizsgálat alá vették, milyen feltételek mellett lehetséges kereskedelmi árucseréjüket tovább fokozni.

Gömbös Gyula miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter októ-

Gömbös Gyula miniszterelnök külföldi utjáról hazatérve üdvözli a fogadására megjelent tömeget

Balról Kánya Kálmán külügyminiszter, jobbról Lázár Andor igazságügyi, Kállay Miklós földművelésügyi miniszterek és Kornis Gyula államtitkár, aki beszéddel köszöntötte a miniszterelnököt.

ber hó 27-én, este 8 órakor utaztak el Szófiából. *Musanov* bolgár miniszterelnök a bolgár határálomásra elkíserte a magyar államférfiakat.

Gömbös Gyulát tomboló lelkesedés fogadta itthon

A magyar kormányférfiakat hazafutott be magyar földre, a *kelébiai* határálomásra, ahol lelkes szeretettel ünnepelték a miniszterelnököt és fülkáját virágerdővel borították el. *Kiskunhalason* *Preszly* Elemér főispán üdvözölte *Gömbös* Gyulát, aki válaszában hangsúlyozta, hogy *helyes uton jár, amikor a magyar egységet hirdeti. Kiskőrösön Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszter, *Darányi* Kálmán államtitkár, *Sztranyavszky* Sándor, a Nemzeti Egység Pártja elnöke és *Antal* István sajtófőnök szállottak be a miniszterelnökhöz.

Budapestre, a keleti-pályaudvarra délután 3 óra 20 perckor futott be a belgrádi gyors. Jóval a vonat érkezése előtt a nemzetiszínű zászlókkal feldiszitett kupolacsarnokot és a kijárat előtti teret hatalmas tömeg szállotta meg. *Frontharcosok*, *hadirokkantak*, *postások* és különböző szövetségek tagjai példás rendben sorakoztak a téren felállított emelvény körül. Az előcsarnokban várakoztak a kormány tagjai, a főváros vezetői, országgyűlési képviselők és felsőházi tagok. A vonat érkezését a *Himnusz* hangjai fogadták, majd a miniszterelnök *tomboló éljenzés* közt felsietett az emelvényre, ahol a magyar társadalom és a *Nemzeti Egység Pártja* nevében *Kornis* Gyula államtitkár mondott gyönyörű és gyújtóhatású üdvözlőbeszédet.

Ezután *Gömbös* Gyula válasza következett. A miniszterelnök köszönetet mondott a fogadtatásért, a hála és elismerés szavait tolmácsolta *bolgár és török testvéreink* felé, majd így folytatta:

— *En már ezelőtt nyolc esztendővel azt hirdettem, hogy a magyar érdek azt kívánja, hogy ne csak a nyugati és középeurópai kérdésekkel foglalkozzunk, hanem a keleti és délkeleti, Balkánkérdésekkel is, mert Magyarország realpolitikai érdeke követeli azt, hogy nagy figyelemmel kísérjük az ottani eseményeket. Az a körülmény, hogy a Boszporusz partján s a Balkán lábánál testvérnépek élnek, a magyar érdekek szempontjából csak fokozottabb jelentőséget tulajdonít a mi Keletre való tekintetünknek.*

— Most röviden beszámolhatunk arról, hogy nemcsak testvérjobbot találtam ott, hanem teljes megértést is, realpolitikai érdekeinkkel kapcsolatban.

— *Aki látta a bolgár főváros népe által rendezett lelkes ünnepséget, aki hallotta a bolgár diákok magyar énekét, aki látta velem együtt, hogy milyen szeretettel fogadtak, amikor átléptük a török határt Törökországban és aki látta Musztafa Kemál pasát, az velem együtt tudatában lehet annak, hogy amikor Nyugat felé megállapítottuk azt az utat, amelyen a nemzetnek járnia kell, most egyben megvan az a mesgye is, amelyen járunk Kelet és Délkelet felé. Ez a mesgye kiszélesíthető olyan országgá, mint aminőt a mi jól felfogott érdekeink kívának.*

— *En nyugtalan vérű magyar vagyok. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy fejjel megyek a falnak; de vérem hajt és víz valamerre, mert az az érzésem: elhivatottságom, hogy ne engedjem elaludni a magyar nemzetet. Tudom, hogy a nemzet velem együtt átérzi és megérti azokat a gondolatokat, amelyeket én és kormányom képviselünk a magyar közéletben, ez pedig: teljes egységben történelmi küldetésünk felé.*

— *Magyar Testvéreim!* Nem akarok tulságos optimizmust hinteni felétek, mert az ut, amelyen járunk, tele van tövissel. De a történelmi elhivatottságunkba vetett hit átsegít bennünket minden akadályon és ha egy pillanatra sem vesszük le szemünket a végső célról, *ledőlnek előttünk a poklok kapui is!*

*

A miniszterelnök utolsó szavait tomboló lelkesedéssel fogadta a sokezer főnyi tömeg, amely mondatonként szakította félbe *Gömbös* Gyula beszédét viharos tetszésnyilvánításaival. Ezután meg-megújuló éljenzés hangjai közben nyujtották át *Gömbös* Gyulának az egyesületek és szervezetek virágcsokrait, majd a miniszterelnök autójába szállt és a lelkesen ünneplő tömeg sorfala között hajtattott el a pályaudvarról lakására.

A *MOVE* Nemzeti Munkaközpont hatvanhárom autóval és motorkerékpárral diszmenetben kísérte fel a miniszterelnökségi palotáig *Gömbös* Gyulát.

A m. kir. földmívelésügyi minisztérium 29.122/1933. számú engedélye alapján

fajtiszta szőlőajtványok és szőlővesszők olcsón beszerezhetők:

Kerékvártó János telepén, Abasár-ujtelep, 615. sz. (Heves megye.)

Erősen javul a magyar egészségügy . . .

Bajlódunk a sok nyomorúsággal és gonddal nap-nap után s szinte bele-ringatjuk magunkat a lemondás áthatolhatatlan ködébe, hogy talán már soha sem lesz jobban a világ sora. Van is benne valami, ha a magunk baját nézzük és vizsgáljuk folyton, végül meg is bokrosodhatunk tőle. De ha a másét is észrevesszük, a sok-sok ezrért és millióért, akik körülöttünk küszködnek, szenvednek és panaszkodnak, akkor végezetül mégis csak nyugodtabbak leszünk és talán jütytyszóra is fakadunk, hogy Hekuba! — majd lesz jobban! Mert a sok nemcsak a jóból árt meg, a kétségbeesésből is, különösen, ha elhatároltanodik, hogy se vége, se hossza s a jó hir helyét is elterpeszkedi. Mivel jó híradás is kerülközik néha, mint a Scholtz Kornél államtitkár előadása „Magyarország egészségügyi helyzetéről”, amelyet az orvosegyesületben tartott. Hogy egészségügy dolgában nagy a haladás a háboru óta. Hogy a fiatalok egészségügyi helyzetében javulás mutatkozik. Hogy erősen csökkent a tüdővész áldozatainak száma. És érdekes az is, hogy a kórházak befogadóképessége 57 százalékkal emelkedett. Mind hatalmas és népfenntartó vívmányok ezek s nem mehetünk el mellettük szó nélkül a nagy panaszok és lehangoltságok türelmetlen időszakában sem . . .

A földbirtok bankadóssága . . .

Sokoldalú vitát provokálnak ma a sajtóban és érdekképviseleti gyűléseken a gazdatartozások fizetését szabályozó rendelettel kapcsolatban, nem ritkán olyan adatok felhasználásával, amelyek hangulatkeltésre alkalmasak lehetnek, de a való tényállást nem mindenben fedik. A „Pénzügyi Központ” gazdaságstatisztikai osztálya most részletes kimutatást készített arról, hogyan alakultak a földbirtok pénzügyi terhei 1933 június 30-án. E kimutatás szerint a magyar földbirtok pénzügyi terhei 1547.6 millió pengőre rughak. Ebből rövidlejáratú kölcsönök 924.2 millió pengő, törlesztési jelzőkölcsönök 315.7 millió pengő, LEBOsz-kölcsönök 307.7 millió pengő. A rövidlejáratú kölcsönökből peresítve van 107.9 millió pengő. A terjedelmes és alapos kimutatásból itt közölt néhány adat kettőt bizonyít. Elsősorban azt, hogy a gazdatartozások fizetését szabályozó rendelet országos érdeket szolgál, amit minden önzetlen hozzáértőnek el kell ismernie. A második pedig, hogy a hiteles kimutatás megállapítása szerint a helyzet, ha a rendelet megoldása kellő körültekintéssel be is következik, nem olyan reménytelen, mint a rendelet ellenségei beállítani szeretnék.

BELPOLITIKA

15 millió pengő beruházásokra

A kormány — mint ismeretes — 15 millió pengő kölcsönt vesz fel, hogy egyes közmunkák költségeit fedezze. A kölcsönt az ugynevezett transzferalapról veszik igénybe. A kölcsönt a következő célokra fordítják: 1. *Utépítési munkálatokra* (főleg bekötő utakra) 3 millió pengő; 2. *a boráros-téri hid építésére* 750.000 pengő; 3. *vízimunkálatokra* és vizitársulatoknak adandó kölcsönökre 2.990.000 pengő; 4. *tiszai rakodó és raktár építésére Szolnokon* 450.000 pengő; 5. *alföldi hűtőházak létesítésére* 360.000 pengő; 6. *a Wekerle-telepi és a pestkörnyéki vízművek kiépítésére* 1.950.000 pengő; 7. *a recski állami ércbánya bővítésére* 300.000 pengő; 8. *a budapest—hegyeshalmi vasuti vonal villamosítására* 1.860.000 pengő; 9. *vasuti motorkocsik beszerzésére* 1.000.000 pengő; 10. *a MÁV gödöllői vonalának áthelyezésére* 1.700.000 pengő; 11. *mozdonyok, gyümölcsszállító kocsik beszerzésére* 640.000 pengő.

Németországi (Niedersachsen) asszonyok értékes gyöngyös fejdisszel

4 millió pengő bevételi többlet a szeptemberi költségvetésben

Szeptemberben az állami közigazgatás kiadása 53.5 millió pengő, bevétele (a kölcsönkezelés bevétele nélkül) 58.2 millió pengő volt, vagyis az állami közigazgatás bevételei 4.7 millió pengővel haladták meg a kiadásokat. Ezenkívül az előlegkezelésben az állami vasgyáraknak 1.6 millió pengő utaltatott át, viszont a posta, távirda és távbeszélő feleslegéből 1 millió pengő fizettetett be. A kölcsönből fedezendő beruházásokra szeptemberben 0.3 millió pengő fordítottatott. Mindezeket figyelembe véve, tehát szeptemberben a bevételek 3.8 millió pengővel haladták meg a kiadásokat. Az összes állami üzemek szeptemberi kiadásai együttvéve 30.6 millió pengőt, bevételei pedig 29.6 millió pengőt tettek, vagyis az üzemeknél együttvéve 1 millió pengő kiadási többlet jelentkezett.

42 pengőre csökken a rézgálic ára

Fabinyi Tihámér dr. kereskedelmi miniszter október hó 29-én Kiskun-dorozsmán beszámoló beszédet mondott. A miniszter ismertette az iparcikkek árának leszállítása terén eddig elért eredményeket, majd bejelentette, hogy a napokban leszállítja a rézgálic árát 50 pengőről 42 pengőre. A szövetárak alapanyagának, a pamutfonalnak árát 44 dollár-centrál 39.5 dollár-centre csökkentti, ami igen nagyjelentőségű olcsóbbodás. Lényeges árleszállítás következik be a táblaüveg és a kertészeti üveg árában is. A kereskedelmi miniszter bejelentéseit lelkes helyesléssel fogadta a közönség.

között ünnepelték meg. Több mint háromezer közmunkát avatnak fel ezen a napon, felvonulásokat s diszgyűléseket tartottak és sok más módon is kifejezésre juttatták e nap nagy jelentőségét. A fasiszta párt római vezetőségének kezdeményezésére az idén csoportos házasságkötéseket tartottak ezen a napon s a házassuló párok valamennyien értékes ajándékot kaptak Mussolini miniszterelnöktől.

A Faluszövetség és a Nemzeti Munkahét

A Nemzeti Munkahét-tel kapcsolatban a mezőgazdasági érdekképviseletek, névszerint az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, Országos Mezőgazdasági Kamara, „Falu” Országos Földművelésövetség és Magyar Gazdaszövetség november hó 14-én közös nagygyűlést tartanak, melynek keretében megvitatják a kongresszus programján szereplő nagyfontosságú kérdéseket és közös határozati javaslatot terjesztenek elő.

VILÁGKRÓNIKA

A francia kormányválság megoldódott. Lebrun elnök Albert Sarraut szenátort, a megbuktatott kormány tengerészeti miniszterét bizta meg kormányalakítással. Az új kormányban hadügyminiszteri tárcát vállalt Daladier volt miniszterelnök is. A kormányban helyet foglal Jean Mistler d'Auriol miniszter, aki hosszú időt töltött Budapesten és nyelvünket is megtanulta.

A genfi leszerelési értekezlet üléseit december hó 4-ig elnapolták Németország kiválása és a francia kormányválság miatt. Az értekezlet elnöksége egyébként elhatározta, hogy a leszerelési egyezmény létrehozására irányuló munkát tovább folytatja, Németország jelenléte nélkül is.

Sir Edward Boyle, az angol parlament balkán bizottságának elnöke, október hó 25-én néhány napos tartózkodásra Magyarországra érkezett. A angol vendég nagyapja látta vendégül Kossuth Lajost angliai tartózkodása alkalmával. Sir Edward Boyle kijelentette, hogy a magyarság iránti rokonszenvet nagyapja oltotta belé és hogy az angol közvélemény tisztában van azzal a súlyos igazságtalansággal, mellyel a békszerződés sujtotta Magyarországot.

G. M. D. Cole, az oxfordi (Anglia) egyetem tanára, legújabb művében lesújtó bírálatban részesíti a trianoni békeszerződést és annak gyökeres módosítását sürgeti.

A fasiszta forradalom születésének, a Marcia su Roma-nak tizenegyedik évfordulóját, október 28-ikát, az idén még a szokottnál is nagyobb keretek

Olaszországban tartózkodó gazdalfjaink látogatása Rómában

A Faluszövetség és az olasz földmívelésügyi kormány közös megegyezéssel több gazdalfjút helyezett el a tavasszal nagyobb olasz mintagazdaságokban, ahol főleg a kert- és gyümölcsgazdálkodást tanulmányozták fél-éven keresztül. Az olasz gazdasági körök vezetésével hat hónap alatt végigtanulmányozták mindazon gazdaságokat és gyümölcsstermelő szervezeteket, ahonnan az olasz gyümölcs a külföldi piacokra kerül. A magyar gazdalfjak kiküldetésének célja az volt, hogy saját gyakorlati tapasztalataik alapján sajátítsák el a gyümölcscsomagolás és piacra való előkészítés különféle módozatait, hogy visszatérve falvaikba, ráneveljék a magyar gazdaságtársadalmat és a falu népét az okszerű és észszerű gyümölcsstermelésre, csomagolásra és külföldi értékesítésre. A tanulmányut november 5-én véget ér, amikor Szekeres László dr., a Faluszövetség főtítkáranak, az akció kezdeményezőjének vezetésével Rómában gyűlnek össze a magyar fiúk és látogatást tesznek Giacomo Acerbo olasz földmívelésügyi miniszter, Achille Starace, a fasiszta párt főtítkára, Hóry András quirináli követ, Tassinari, az olasz confederációk elnökénél. A gazdalfjak csoportját előreláthatóan fogadni fogja Mussolini miniszterelnök is. A magyar gazdalfjak megtekintik Rómában a magyar kereskedelmi hivatal ottani képviselőjének vezetésével a római vásárcsarnokot és a különféle szövetkezeti intézményeket is.

Az új gazdavidelmi rendelet ügyében a „Vasárnap“ díjtalan felvilágosítással szolgál

A gazdaadósságokról szóló új rendelet annyira szövevényes, hogy a kormány máris elhatározta egy népszerű formában megírt ismertetés kiadását. Ettől függetlenül azonban a VASÁRNAP tanácsadója — csakugy, mint a multban — most is teljes mértékben, díjtalanul az olvasók rendelkezésére áll.

Akinek tehát utbaigazításra van szüksége, közölje szerkesztőségünkkel adósságának keltét, eredeti összegét (tőketartozás) és természetét (banktartozás, vételár-tartozások); a felgyülemlett, most fennálló tartozásait; birtokának nagyságát (kataszteri terület); és a kataszteri tiszta jövedelem mérvét.

A VASÁRNAP tanácsadója az adatok birtokában részletes utbaigazítással szolgál arra nézve, hogy az érdeklődő igénybeveheti-e a rendelet kedvezményeit és ha igen, mit kell tennie. Aki nem a lapban, hanem külön levélben kéri a választ, leveléhez 20 filléres válaszbélyeget mellékeljen.

A gazda verejtékezik, Pesten már 8, sokszor pedig 10—12 pengőért adják. És a gazda ezért a 2 pengőért dolgozik reggeltől-estig, tavasztól-őszig. Szántja, veti, kapálja, töltögeti, kiszedi, válogatja, megszáritja és sokszor 10—15 kilométerre behordja az állomásra.

Hogyan lesz a 2 pengős szabolcsi burgonyából 8-12 pengős Pesten?

Mostanában sok szó esik a burgonyáról. Gyűlés, gyűlést ér. Arról beszélnek, hogyan kellene értékesíteni. Panaszodik mindenki. A gazda, a fogyasztó, a kereskedő. Egyik a másikat szidja. Közben pedig az árak szép csendesen emelkednek. A gazda alig kap valamit, a fogyasztó drágán fizet, a kereskedő is panaszodik.

Nem látunk tisztán. Éppen ezért utána jártunk, hogy mi az igazság a burgonyakérdésben. Az alábbiakban teljes egészében, minden megjegyzés nélkül leközöljük, hogy a métermázsánként 2 pengős termelői ár mellett a rózsaburgonya fogyasztói ára miként lesz Budapesten métermázsánként 8—10—12 pengő, ami azt jelenti, hogy egy vagon burgonya értékesítésénél, míg a termelőtől a fogyasztóig eljut, körülbelül 1000 pengő költség merül fel.

De beszéljenek maguk a számok:

Időpont szeptember hó 4. Vegyük ezt a napot. Feladat: a Budapestre felszállított burgonya e napi értékesítési folyamata.

Termelői ár: 1 vagon rózsaburgonya ára 200.—

Felvételi költségek:

	P
Zsák-, zsineghasználat vagononként	11.50
Válogatási költség	5.—
20—25%-os selejtezés	25.—
Beszáradás	4.—
Vagonbarakátás	8.—
Vidéki kövezetvám és kocsielőállítás	7.50
Fuvarlevél díja	1.60
Mérlegdíj	7.—
Borravalók	2.30
Interurbán telefon	2.40
Postaköltség; 6 levél, telefon	1.—
Vasuti raktárbérlés	7.—
Az összegyűjtő munkadíja	25.—
Felvételi költségek összesen	102.—

Budapestig felmerült egyéb költségek:

	P
Vasuti fuvardíj	110.—
Vagonberendezés	2.50
Budapesti kövezetvám	8.—
Kirakási díj	18.—
Mérlegdíj	2.20
Borravalók és értékesítési díj	1.20
Beszáradás 2%	9.—
Zsák- és zsineghasználat	11.50
Interurbán telefon	2.40
Portóköltség	1.—
Pénzfeladás (vételár)	1.60
Állítás (fekbér átlag 4.50)	8.—

tehát Budapestig felmerült egyéb költségek összege 175.40

Igy a budapesti vasuti állomáson egy vagon 200 pengős burgonya már 477 pengő és 40 fillérbe kerül.

A budapesti nagykereskedő átlagos napi költségei:

Árusítóhely havi bére	210.—
Munkások	200.—
Havi telefondíj átlaga	100.—
Üzletvezető, segéd, stb.	240.—
Közadók havi átlaga	150.—
OTI és MABI díjak részlete	30.—
Villamosköltségek	30.—
Nyomatvány, szárszám- és mérlegjavítás	60.—
Raktár havi bére	90.—
Összesen tehát	1110.—

Ez az összeg napi egy vagon forgalmat véve alapul, havi 25 munkanapra elosztva kitesz vagononként 44.40

A nagykereskedő polgári haszna . 30.—
A burgonya ára a budapesti vasuti állomáson, mint fentebb már kimutattuk 477.40

Összesen 551.80

Tehát a nagykereskedő métermázsánként a két pengős burgonyát Budapesten már 5.50 pengőért hozza forgalomba. Ilyen termelői árak és a fenti számítás mellett egy budapesti burgonyakereskedő 300 vagon burgonya értékesítéséért évi 9000 pengő tiszta jövedelmet keres.

A kiskereskedő költségei 50 kg-os átlagos vásárlásoknál:

A fuvarozó kocsijáig való szállítási díj	— 20
A nagytelepről való befuvarozás	— 40
Az árusítóhelyen való lerakás	— 20
Személyi költség (villamos)	— 10
Zsákhasználat	— 10
Beszáradás és elmerés 5%	— 15
Összesen	1.15

Tehát 100 kg-ként 5.50 + (2 × 1.15) 2.30 = 7.80 és mégis 10—12 pengőért árusítják!

Budapesten 5000 árus foglalkozik burgonyaértékesítéssel és ha ezek között a napi 30 vagon forgalomból leszámítva a közvetlen foyalomból lejutó 20 százalék mennyiséget, a megmaradt napi 24 vagon pedig elosztjuk, egyre átlag 50 kilogramm mellett 1.40 pengőtől 1.60 pengőnyi haszon jut!

Tehát a 2 pengős burgonyát, melyért a gazda verejtékezik, Pesten már 8, sokszor pedig 10—12 pengőért adják. És a gazda ezért a 2 pengőért dolgozik reggeltől-estig, tavasztól-őszig. Szántja, veti, kapálja, töltögeti, kiszedi, válogatja, megszáritja és sokszor 10—15 kilométerre behordja az állomásra.

És mindezt az inátfeszítő munkáért a földmivesember markát csak 2 pengő üti mázsánként. Ugyanakkor a nagykereskedelem polgári haszna vagononként 30 pengő, míg a termelő alig kap annyit, amiből eltengetheti életét.

Ugy érezzük, hogy itt nem nehéz igazságot tenni és éppen azért az illetékesek tegyenek róla, hogy a burgonya hozama már egyszer a földet turó kisember erszényébe csorogjon.

Ez volna a burgonyaharc méltó befejezése.

Szekeres László.

A dohánybevéltési ár nem változik

Most jelent meg a hivatalos lapban a pénzügyminiszter rendelete az 1933. évi dohánytermés bevéltési szabályairól és árairol. A pénzügyminiszter a mezőgazdaság sulyos helyzetére való tekintettel a kedvezőtlen világpiaci áralakulás ellenére a dohánybevéltési árak csökkentésétől eltekintett és az 1933. évre is az 1932. évben megállapított árakat tartotta fenn, azonban a jöminőségű dohány termelésének előmozdítása érdekében az átvételi szabályoknál és árainál kisebb módosításokat hajtott végre. Így a nagylevelű dohányok közül a debreceni, szegedi és tiszai levelek második osztályánál megkülönböztetést tett a világos és barna dohányok közt, úgy, hogy a belöldi gyártás és külföldi értékesítés szempontjából jobban felhasználható világos dohányok árát — a mult évi egységes árral szemben — 1 pengő 50 fillérrel fel emelte, a barna dohányok árát 1 pengővel leszállította. A világos és barna dohányok árának ilyenformán való megállapítása jelentős lépés a világos dohányok termelésének előmozdítása érdekében.

Mi lesz a községek adósságával?

Igen nagy érdeklődés várja a községek kongresszusát, melyet a »Faluszövetség« december havában rendez

Az egri központi járás kitünő főszolgabírája, Szabó Gyula dr. október hó 26-án járási értekezletet tartott, melyen Jankó Brezovay András és Kádár László szolgabírák, Voigt Ottó járási gazdasági felügyelő és a járás huszonhárom községének jegyzői kara vettek részt. Meghívást kapott a Faluszövetség is, melynek képviselőiben Mayer Emil, a Vasárnap szerkesztője jelent meg az értekezleten.

A Faluszövetség kiküldöttje tájékoztatta az értekezlet résztvevőit mindazokról a célkitűzésekről, melyek a Szövetség vezetőségét ezidőszereint foglalkoztatják. Így megemlékezett a december hó első felében Budapesten tartandó községek kongresszusáról.

A nagyfontosságú megmozdulás célja az, hogy olyan országos jelentőségű falusi problémákra terelje a közérdeklődést, melyeknek megoldása immáron nem tűr halasztást. Szólt ezután a Szövetség két nagyhorderejű új intézményéről: a falukutató intézetnek és a munkásszakosztálynak a legközelebbi jövőben való megszervezéséről. Végül bejelentette, hogy a Szövetség nagyszerű vidéki kiállításainak rendezését a jövő esztendőben is folytatni kívánja, főképpen erre alkalmas falusi központokban.

Az értekezlet egyhangú helyesléssel vette tudomásul a tájékoztatót; külö-

nösen a községek kongresszusa keltett nagy és élénk érdeklődést. Somos Béla besenyőtelki főjegyző nyomban azt a kívánságát fejtette ki, foglaljon állást a decemberi kongresszus abban az irányban is, hogy az új gazdasági védelmi rendelet intézkedései terjesztessenek ki a községeknek, mint erkölcsi testületeknek adósságaira is, mert a jelek arra vallanak, hogy a pénzintézetek most ezeknek a községi, ugynevezett függő kölcsönöknek behajtását fogják szorgalmazni.

Az értekezlet résztvevői elhatározták, hogy a Faluszövetség központját értesítik mindazokról a nagyfontosságú kérdésekről, melyeknek megvitatását a községek kongresszusán szükségesnek tartják.

Ezután Szabó Gyula főszolgabíró és Somos Béla, a járási jegyzőegyesület elnöke, meleg szavakkal üdvözölték Magnin Ottó füzesabonyi főjegyzőt abból az alkalomból, hogy a belügyminiszter által a közigazgatás egyszerűsítéséről kiírt pályázaton, 62 résztvevő közül első díjat nyert. Különös elismeréssel emlékeztek meg Magnin Ottónak arról a nemes elhatározásáról, hogy az 500 pengős pályadíj negyedrészt jótékony célra ajánlotta fel. Az értekezlet hosszasan ünnepelte a füzesabonyiak kiváló főjegyzőjét.

m. e.

Kun Péter (Tiszanána) írja:

„Az árszállítás bátor lépésével megmutatta a »Vasárnap«, hogy nem az a célja, hogy minél kevesebb olvasója legyen, hanem az, hogy minden fiatal és öreg gazdának a »Vasárnap« táborában van a helye. Az előfizetők táborát egy új taggal is szaporítom.“

*

Nagy János (Beecske) írja:

„Igaz, hogy most más lapom van, de azért, mivel a »Vasárnap« árát mérsékeltek, egyelőre egy negyedévre előfizetek. Egy új tagot is szereztem, annak előfizetését is küldöm.“

*

Ökrös Mihály (Véztő) írja:

„Amikor most, évek múlva, megkaptuk ezt a rég nélkülözött kedves lapot, kedvesége azonnal magával ragadott. Anyai szép és jó van ebben a lapban, hogy azt le sem lehet írni.“

*

Rács János (Szatymaz) írja:

„Árszállításukat örömmel vettem tudomásul, mivel így a rossz gazdasági helyzetben is módot adtak arra, hogy újra olvashatom kedves lapjukat.“

*

Pados György (Erdősokonya) írja:

„Mivel az előfizetést alkalmazták a jelen rossz viszonyokhoz, újra visszatértem táborukba. Közel egy évtizedig hű barátja voltam a »Vasárnap«-nak, mely meggyőződésem szerint egyedül harcos lapja a kisembereknek és amelyet, sajnos, a rossz viszonyok miatt kellett nélkülözni. Most újból előfizetek egy évre.“

*

Ifj. Szepessy Sándor (Nagymányok) írja:

„Örömmel vettem tudomásul, hogy előfizetési díjukat leszállították s újból táborukba léphetek. Kívánom, hogy ez a lap csonkaházunk minden egyes földbirtokosának asztalán ott feküdjön, mert csak szépet, jót és hatadni vágyó gazdának valót tartalmaz. Sok szerencsét és minél több előfizetőt.“

„Örülünk, hogy a súlyos helyzetet a »Vasárnap« is együttérzi velünk...“ „Jóbarátaink gárdája“ ismét gyarapodott

Egy hónapja mult, hogy a VASÁRNAP előfizetési árát felére csökkentettük. Azóta természetesen ez a páratlan árszállítás országosan ismertté vált és mindenütt osztatlan meglepéssel találkozott.

Előfizetőink — régiek és újonnan belépők egyaránt — szerkesztőségünkhöz intézett soraikban sietnek kifejezést adni hálás elismerésüknek, mely földművelő olvasóink javát szolgáló intézkedésünknek legszebb jutalma.

Bodnár Lajos (Sajókeresztur) így ír: „Nagyon szépen üdvözlöm a nagyérdemű szerkesztőséget az árszállítás miatt. Ez nagyon jó, mert így minden kisgazdálkodó jobban hozzáfér és többen olvashatják a »Vasárnap«-ot. Én is minden erőmből igyekszem újabb meg újabb előfizetőkre szert tenni.“

Csikós János (Besenyőszög): írja: „Tisztelettel értesítem a kiadóhivatalt, hogy miután az előfizetési díjat a mai gazdasági helyzethez mérten le méltóztatt szállításni, én is újból belépek a VASÁRNAP előfizetői közé.“

Ifj. Csapai Ferenc József (Békésszent-andrás) írja:

„Örömmel üdvözölöm a VASÁRNAP-ot, hogy volt régi előfizetőjükről, atyámról megemlékeztek, aki immár megpihenve alussza örök álmát. Most atyám helyett én leszek hű előfizető. Kívánom, adja a jó Isten, hogy minden magyar gazdátársam asztaláról ne hiányozzék e szeretett, kedves lap. Én a magam részéről rajta leszek, hogy még több előfizetőt szerezzek. Maradok lelkes, sikraszálló híve a lapnak.“

*

Csapai Mihály (Csongrád) írja:

„Higgye el, Szerkesztő ur, hogy az 50 százalékos ársökkenés egészen megvidította az olvasók szívét. Örülnek, hogy ezt a súlyos gazdasági helyzetet Önök is együttérzik velünk. Most már senkinek sem kell megvárni ettől a kedves újságtól.“

*

Ila Sándor (Felsőmocsolád) írja:

„Örömmel veszem tudomásul, hogy felkerestek engem, egy régi, hű előfizetőjüket és fogadom, hogy nem is fogom többé elhagyni táborukat.“

Nagyszerű lovasakrobata-mutatvány

Orosz kozákok páratlanul ügyes produkciója

Az elismerő sorok íróinak legössze-
több köszönetünket küldjük.

Jóleső örömmel jelentjük azt is,
hogy a VASÁRNAP jóbarátainak gár-
dája, melynek tagjai közé azokat a hü-
séges és ragaszkodásukat tettekkel bi-
zonyító előfizetőinket vesszük fel, akik
táborunkat új hívekkel szaporítják, is-
mét bővült. A gárda új tagjai a követ-
kezők:

Kun Péter (Tiszanána);
Nagy János (Becske);
ifj. Rakk István (Moha);
Szrnka Mihály (Szarvas);
Tóth Gyula (Kerkanémetfalu);
Váradi Lajos (Vál).

Kérő szavunk meghallgatásáért, ön-
zetlen támogatásukért és sikeres fá-

radságukért fogadják *legteljesebb el-
ismerésünket és legnagyobb köszöne-
tünket.*

Külön is ki kell emelnünk ifj. Rakk
István mohai előfizetőnk, a jeles téli
gazdasági iskolai hallgató nevét, aki
már két ízben szerzett új híveket tá-
borunkba. Ifj. Rakk István a követ-
kező sorokat írta hozzánk:

„Nagy örömmel közlöm, hogy a
VASÁRNAP táborát ismét sikerült
három új előfizetővel gyarapítani.
Ez a kis siker fokozza bennem a
tennikarást és nem állok meg fél-
uton. Nem nyugszom addig, amíg a
falu egy része nem olvassa a
VASÁRNAP-ot.“

Adja Isten, hogy ifj. Rakk István
példája minél több követőre találjon!

November hó 9-én kezdődik a második rádiós gazdatanfolyam

**Kolbai Károly gazdasági akadémiai tanár tart előadást
a talajművelésről — A tanfolyam két hónapig tart**

A földművelésügyi minisztérium
rádióhallgatóságának még most is
élénken emlékeztében van a folyó év
elején tartott első rádiós gazdatan-
folyam sikere. Mutatják ezt a további
tanfolyamszerű előadásokat sürgető
levelek és azok a megrendelések, me-
lyekben az első tanfolyamnak azóta
már ismételtelen elfogyott és újra ki-
adott könyvecskéjét kéri az érdek-
lődők.

Aligha tévedünk tehát, ha megállá-
pítjuk, hogy a rádiós „gazdatan-
folyam“ a közönség tetszésével talál-
kozott s a hallgatóság érdeklődése ezen
a téren a jövő útjait is határozottan
kijelölte. Ennek megfelelően a föld-
művelésügyi minisztérium a téli idő-
szakban újabb összefüggő, tanfolyam-
szerű előadásorozatokat rendez oly-
képpen, hogy a tanfolyamok céljaira
a csütörtöki napokat tartja fenn, va-
sárnapi előadásait pedig a különböző
gazdasági ágak legidőszerűbb kérdé-
seinek megtárgyalására biztosítja.

A tanfolyamok tárgyát voltaképpen
már maga a közönség jelölte ki, ami-
kor az idevonatkozóan kibocsátott fel-
hívásra nagy számban juttatta el ki-
vánóságait a földművelésügyi miniszte-
riumhoz. Ennek megfelelően elsősor-
ban azok az ismeretek kerülnek a rá-
diós gazdatanfolyamok keretében tár-
gyalásra, melyeket az érdeklődők több-
sége kívánt. Ezzel pedig az érdeklődés
és siker továbbra is már eleve biztosí-
tottnak tekinthető.

A második, november hó 9-én kez-
dő rádiós gazdatanfolyam szintén
ilyen általánosan kívánt tárggyal, a
talaj helyes művelésével foglalkozik.
Szinte magától értetődő, hogy a hall-
gatóság nagy része ilyen tárgyú elő-
adások mellé állott, hiszen a talajmive-
lés minden művelési ág munkásságá-
nak az alapja. Egyforma érdeke tehát

a mezőgazdának, szőlőgazdának és
kertészkedéssel foglalkozóknak, hogy
ezen a téren biztos kézzel tudják al-
kalmazni a folyton fejlődő mezőgazda-
sági tudománynak azokat a legújabb
ismereteket, melyeket a meginduló rá-
dió-tanfolyam nyújthat. A tanfolyam
előadásai ugyanis, melyek a talaj és a
talajművelő eszközök ismertetése után
a talaj előkészítését és a növények
ápolását célzó munkákkal foglalkoznak,
mindenütt tekintettel lesznek a szőlős-
gazdák és a kertészettel foglalkozók
különleges igényeire is.

A várható jelentős érdeklődésre és a
tárgy fontosságára való tekintettel a
földművelésügyi minisztérium már el-
is határozta, hogy ennek a tanfolyam-
nak az anyagát is kiadja könyvecske
alakjában, még pedig olyan olcsó áron
— előreláthatóan 50 fillér lesz a füzet
ára — hogy annak megszerzése ne je-
lentessen senki számára sem jelentős ál-
dozatot. Így a legszegényebb föld-
művelő is szert tehet majd olyan kézi-
könyvre — valósággal a földművelés
ábecéskönyvére — mely alapvető mun-
kásságának lesz megbízható irányí-
tója.

A mátészalkai téli gazda- sági iskola évről-évről ünne- pélye

Október hó 15-én tartotta a máté-
szalkai gazdasági iskola évről-évről ünne-
pélyét terménykiállítással egybekötve.
A nagyszámu érdeklődő közönség so-
raiban helyet foglaltak: Péchy Sza-
boles főispán, Péchy László ország-
gyűlési képviselő, Madarassy István
főszolgabíró, Madarassy Géza árva-
széki elnök, a vármegyei gazdasági
egyesület ügyvezető elnöke, a gazda-
sági felügyelőség vezetői, a gazdaköri
elnök és a község vezetői.

Az ünnepélyen a gazdaifjak gazda-
sági előadásokkal, énekszámokkal sze-
repeltek, nagy elismerést aratva, ami-
nek buzdító beszéd kíséretében vitéz
Kolgyáry László dr., a földművelésügyi
miniszter kiküldötté adott kifejezést.
A növendékek szülői nevében Iklády
Lajos mátészalkai kisgazda mondott
köszönetet Sebestyén Jenő igazgató-
nak és a tanári karnak fiaik kitűnő
nevelése és oktatásáért, majd Péchy
László országgyűlési képviselő mon-
dott bátorító és kitartásra serkentő
beszédet a téli iskolás ifjakhoz. A
„Himnusz“ eléneklésével ért véget az
ünnepély.

A terménykiállítás megtekintése kö-
vetkezett azután. A növendékek által
termelt kalászosok, hüvelyesek, takar-
mányfélék és gyümölcsöknek olyan
megrakott tárháza volt e kiállítás,
hogy a minőségek nagyszerűségét lát-
va, méltán illeti elismerés a gazdasági
iskolát és növendékeit.

A székesfehérvári gazda- sági iskola évről-évről ünne- pélye

Október hó 22-én kettős ünnepség
színhelye volt a székesfehérvári téli
gazdasági iskola. Ezen a napon fejezte
be két éves gazdasági tanfolyamát az
iskola 19 növendéke, akik tanulságos
és szépen megrendezett terménykiál-
lítás keretében mutatták be tudásu-
kat és vettek bucsut az iskolától.
Ugyanekkor zajlott le a 30 háztartási
tanfolyamista záróvizsgálója, valamint
kézimunka- és ételneműkiállítása.

Az ünnepségen a földművelésügyi mi-
nisztert Suhayda Tibor gazdasági tanár
képviselte, megjelent továbbá Széchenyi
Viktor gróf főispán, Havranek József
dr. alispán, Csitáry G. Emil polgármester,
Gaudernak Emil báró alezredes a tisztai
küldöttség élén, Csucs István kanonok,
egyházmegyei főtanfelügyelő, Molnár
Imre gazdasági főfelügyelő, Széke Géza
gazdasági felügyelő, Polcer Kálmán gaz-
dasági egyesületi titkár, Tóke István
gazdaköri elnök és még számosan a hely-
béli és vidéki gazdák közül.

Délelőtt az ünnepség a háztartási
tanfolyam szóbeli vizsgájával kezdő-
dött, ahol a tanfolyam növendékei
szép felkészültségről tettek tanúságot.
A vizsga után a kettős kiállítás meg-
nyitása, valamint az iskola aranykalá-
szos gazdáinak záróünnepélye következ-
tett. A záróünnepélyen Gajáry László
dr. igazgató az iskola jelentését ol-
vasta fel, majd a különböző számok
következtek. A szereplők voltak:
Schmidt József (Mór), Kovács József
(Magyaralmás), Fister István (Szé-
kesfehérvár), Kovács János (Sár-
keresztur) aranykalászos gazdák,
Rakk István (Moha) másodéves tanuló
és Ritecz Katalin (Porrogszentkirály)
háztartási tanfolyamista. A végzett
tanulók kiállításán az első díjakat
Ritecz József (Porrogszentkirály),
Czvikli Ferenc (Csákvár), Horváth
József (Csurgó) és Hufnagel Ferenc
(Székesfehérvár) nyerték.

„VADVIRÁGOK“

Ifj. Benedek Sándor verseskötete

Jóvágyású kisgazdaruhás fiatal-ember állít be a szerkesztőségbe és mosolygó önérzetességgel mutatkozik be:

— Ifjabb Benedek Sándor vagyok. A költeménykötetemet hoztam. Sziveskedjenek megbirálni.

— Nem rokona a festő Benedek Péternek? — kérdezzük.

— Péter a nagybátyám! — feleli. Forgatjuk a négyives kis kötetet. A címlap hátsó oldalán az előszava. Mindössze ennyi:

„Születtem Uszódon — kalocsai járás — 1909 március 5-én. Földműves családból. Hat elemi iskolát végeztem. Uszódon vagyok földműves, öt hold földön gazdálkodunk. Az első verset 1925-ben írtam. 1932-ben házasodtam — más nevezetessége életemnek nincsen. — Ifj. Benedek Sándor.“

Aztán 53 vers következik: a vadvirágok. A költő versei a májusi reggelről, a csillagok ezreiről, a babája szerelméről, a tanyai házról, az édesanyjáról, a kicsi falujáról, a rétről, az ősről, a kenyérről, a vén akácjáról, tündérországról, a feleségéről, nádfedeles kicsi házról, az aratásról szólnak. Némelyikről többször is, mint ahogy a réten sem sorban állanak a vadvirágok, s nemcsak egy van ugyanabból, hanem millió, meg millió, anélkül, hogy észrevennők. Csak a színük kápráztat el s az illatuk csap meg, s a világ minden természeti szépségét feledjük, ha bámulásukba merülünk.

Forgatjuk a könyvet s elfeledjük lassan, hogy a megszokott pesti lakáson vagyunk, az íróasztal előtt. A kis faluba varázslódunk mi is, mert a szívünkbe lopták a nádfedeles házikóval, az öreg akácfákkal és muskátlis ablakokkal együtt. És nini! milyen szépek találjuk a mestergerendás falusi szobát és milyen boldognak a költőt a szépséges felesége oldalán, és mennyire a mi édesanyánkhöz hasonlónak az övét, „aki akkor boldog, ha én is az vagyok s velem sír, amikor könnyeket hullatok.“

Miben van ennek az egyszerű iskolázottságu, daliás falusi földműves ifju hatásának a titka? Benedek Sándor a címében mondja meg, hogy vadvirágok. A rét virágai. A jó Isten szőnyege, amelyet ember nem bírálhat. Csak csodálhatja és gyönyörködhetik benne... Mint ahogy mi is ezt tesszük. És hálát adunk a jó Istennek, hogy vannak az ősi magyar rétnak ilyen vadvirágai...

A kötet egyik szép és hangulatos versét: *Téli délután* címmel lapunk más helyén közöljük.

A verseskötet megrendelhető a szerzőnél egy pengő és 20 fillér (postaköltséggel együtt) beküldése mellett. A szerző címe: Benedek Sándor, Uszód, Pest vármegye. (M. J.)

Mit jövendöl a csensztochowi magyar fehér-barát?

Csensztochowa várszerű pálos-barát kolostorával, fekete Szűz Mária képével a lengyeleknek egyik legősibb, leg-híresebb szent bucsujáró helye, melynek — ostromoltatásai során — Lengyelország fergeteges történetében is kimagasló hely és szerep jutott. A régi magyar pálos-barátok, a fehér-barátok alapítása ez a regés várkolostor, amelyben ezidőszerint is él még kint egyetlen magyar szerzetes, név szerint Tóth Marian, aki a rejtelmek csodás világának is egyik híres kutatója és magyarázója. Most, hogy Pallós Lajos magyar ujságíró a lengyel pálosok kolostorában járt, Páter Marian, egy kétszáz év előtti, a világháborút és Vilmos német császár bukását kinos részletességgel előre leíró öreg latin könyvből — a magyarok jövőjével kapcsolatosan — a következő megrendítő jóslásokat idézte neki:

— Először Csehország hull darabokra... Az oroszok ereje még ha-

talmasabbá nő. Ellenállhatatlan erővel hatolnak Keletről Nyugatra... Elsepernek mindent, mi utjukba kerül... Európa hadseregeit Franciaország területén teljesen tönkrevetik!

Tóth Marian páter szeme tüzben ég, a hit meggyőző erejével csendül érces szava, midőn tovább is folytatja:

— Pannoniában azonban — így szól latinul a misztikus írás — születik a férfi, aki gátat vet a féktelen orosz erő dölyfös hatalmának s aki oly csapást fog mérni az orosz hadakra hogy egyszersmindenkorra eltűnnek Európa történelmének színpadáról... Ez az idő már nincs is messze s jelenti az új magyar hajnal hasadását!

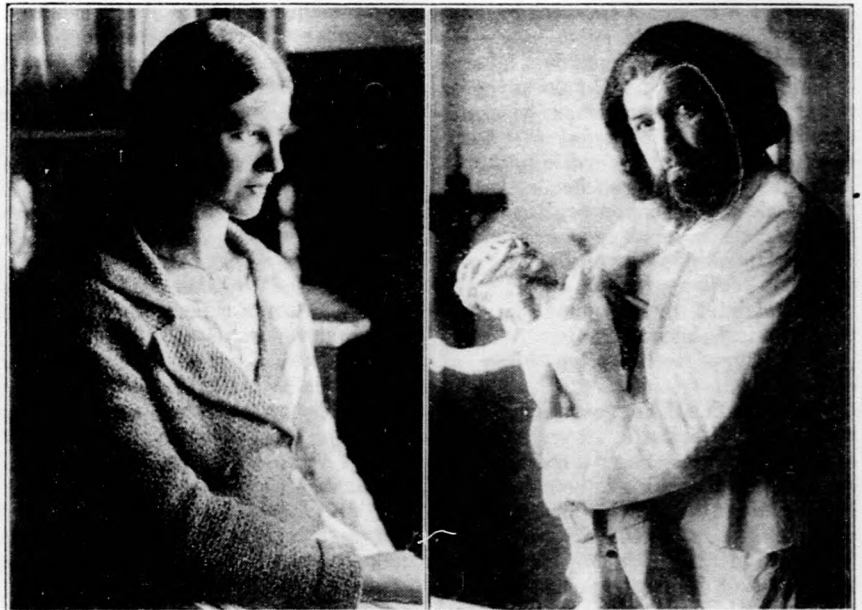
Az isteni csodákkal teli csensztochowi ősi kolostorban Páter Marian, a magyar fehér pálos-barát ilyen csodálatosképpen álmodozik a magyar jövendőről... S talán már utban is a magyar kikelet?!

Gazdakivánságok az új adósvédelmi rendelettel szemben

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági szakosztálya október hó 26-án ülést tartott, amelyen Mutschenbacher Emil dr. foglalkozott az új gazdavédelmi rendelettel.

— A rendelet célja — mondotta többek között — végeredményben az, hogy a megíngott magyar földbirtokot valamilyen uton-módon megmentse.

A kormány ezzel az intézkedéssel felbecsülhetetlen szolgálatot tett a magyar gazdatársadalomnak. Mindamellett a gazdatársadalom fenntartja a jogát, hogy a rendelet intézkedései felett szabad, tárgyilagos kritikát gyakoroljon. — Ezután pontokba foglaltan sorolta fel a gazdák kívánságait. Így szóvátette, hogy a bérlőkre nem terjed ki a rendelet, hanem róluk kü-

A világhírű oberammergaui passiójátékok két főszereplője
Balról: Mária, jobbról Jézus alakítója.

lön intézkednek; kifogásolta az őt és felszámolókat kamatterhet, ami szerint még mindig nem elég mérsékelt; a gazdák háromévi érvényt kértek a rendelet számára s így a két éves határidőt meg kell hosszabbítani; kérte, hogy a rendeletet terjesszék ki a hitelintézeti tartozásokon kívül más természetű tartozásokra is; védjék meg a kezeseket is; ne adjanak kedvezést a késedelmes adósoknak; mentesítsék a gazdákat az illetékköltségek alól; és rendezzék a záloglevéltartozásokat is.

Ezután Kállay Miklós földművelésügyi miniszter szólalt fel.

Kállay miniszter felszólalása

— A kormány — mondotta többek között — kénytelen volt az ideiglenes, átmeneti módozatot választani, mert a mai mélypontra álló általános gazdasági helyzetben a kérdést végleg rendezni nem lehet. A rendeletben még a tiz holdnál kisebb birtokosoknál sincsen adósságelengedésről szó, csupán a terhek átvállalásáról s az inkább teherbíró közösségre való áthárításról. A takarékpénztári betéteken kívül ma egyéb tőke, amihez hozzányulni lehetne, ebben az országban ezidőszent nincsen. E betétek tulnyomó nagy részének azonban a legkisebb emberek a tulajdonosai, úgy hogy ezeket igénybevenni semmiképpen sem lehetséges. Ha a rendelet egy százalékkal alacsonyabban is szabta volna meg a kamatlábat, ez végeredményben az egész birtokos osztályra, illetve az egész mezőgazdasági birtokterületre átszámítva mindössze 7,400.000 pengő megkönnyebbülést jelentene. Másrészt azonban meg kell gondolni: lehetséges-e ily nagy differenciát létesíteni a kereskedelmi és mezőgazdasági kamatláb között? Ezt okvetlen általános kamatmérséklés követné, ami éppen a rendezés érdekében igénybevetett tőkét támadta volna meg. Ha a buza árát csak két pengővel lehetne emelni, akkor a gazdáknak az egész négyszázalékos kamatterhet visszatérülne. Ezért minden erőnket a buzaárak emelésére kell fordítanunk. A kamatláb esetleges csökkenése legfeljebb csak a a gazdákon segítene valamelyest, de a terményárak emelkedése valamennyi társadalmi rétegre lényeges segítség lenne.

A rendeletet nyugalommal bocsátja útjára, hiszi, hogy a magyar mezőgazdák nagyrésze teljesíteni bírja az ebben foglalt feltételeket.

Ezt követően Hoyos Miksa gróf szólalt fel. Kifejtette, hogy szerinte csak az a fontos, hogy a gazdák egy emberként álljanak a követelés mellé: a kamatlábat minden körülmények között csökkenteni kell!

Ezután újra Kállay Miklós miniszter kért szót és megjegyezte, hogy ha a gazdáktól egyáltalán nem követelnék kamatot, a differencia holdanként két pengőt tenne ki. Ez az aránylag jelentéktelen különbség semmi-

képpen sem éri meg azt a veszedelmet, amit az ilyen intézkedés keltethetne. Nem tudja osztani Hoyos gróf véleményét, hogy a kamatláb leszállítása a mezőgazdaság fennállásának legfőbb feltétele. A mezőgazdaságnak ennél sokkalta nagyobb mértékű megsegítésre van szüksége.

Több felszólalás után Bud János dr. ny. miniszter végül összefoglalta a vita eredményeit és megállapította, hogy az OMGE örömmel üdvözi a rendeletet s annak a reményének ad kifejezést, hogy ez a rendelet a végleges megoldás útját egyengeti.

SZÖVETKEZETI ÉLET

Szövetkezetek a „Nemzeti Munkahét” szolgálatában

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége elhatározta, hogy a kötelekbe tartozó szövetkezeti központok és intézmények szintén teljes erővel bekapcsolódnak a TESz nemzeti munkahétébe. A Szövetség a Nemzeti Munkahét alatt nagyszabású szövetkezeti propagandahetet rendez, amelynek jelszava: „Szövetkezetek a nemzeti munka szolgálatában!” A Szövetség a Nemzeti Munkahétben, november hó 14-én tartja meg évi rendes közgyűlését, melyen Kuncz Ödön dr. ügyvezető-alelnök számol be a Szövetség multesztendei munkásságáról, utána Antal István dr. miniszteri tanácsos „A nemzeti politika és a szövetkezetek” címen, Koós Mihály, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója a szövetkezeti terményértékesítés feldatáiról, Krüger Aladár dr. országgyűlési képviselő pedig „A nemzeti birtokpolitika és a szövetkezetek” címen tart előadást.

Az összes fogyasztási szövetkezetek és tejszövetkezetek együttesen résztvesznek a TESz által rendezett november 12-iki autó- és kocsifelvonulásban, bemutattva a szövetkezeti termelés, értékesítés és áruelosztás közérdekű munkájának nagyarányú eredményeit.

A Szövetség a Nemzeti Munkahét alkalmából az összes fogyasztási szövetkezetek és tejszövetkezetek bevonásával Budapesten és a főváros környékén nagy kirakatsversenyt rendez. A Nemzeti Munkahét alatt a fogyasztási és tejszövetkezetek olcsó áruakciókat rendeznek tagjaik részére, a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete és a Háztartás Szövetkezet pedig a Nemzeti Munkahét minden napján tagértékezteteket, gyermekmatinékat és asszonydelutánokat rendez. A Nemzeti Munkahét egy meghatározott napján az összes vidéki Hangya-szövetkezetek igazgatósági ülést tartanak, melyen határozati javaslatot fognak el.

Nemzetközi szövetkezeti kongresszus lesz Budapesten. Jövő év tavaszán érdekes szövetkezeti vendégei lesznek Buda-

pestnek. A „Association Internationale D'Etudes Cooperatives” vagyis a szövetkezeti tudományok nemzetközi társasága Budapesten tartja III. kongresszusát. Ez a társaság a szövetkezeti ügy tudományos ápolására alakult. A tagfelvétel igen szigorú szabályok szerint történik, aminek legjobb bizonyítéka, hogy eddig mindössze 60 tagja van. A tagok a világ minden részéből kerülnek ki, így többek között japán résztvevője is lesz a budapesti összejövetelnek. A társaság magyar tagjai közé tartozik Ibrüg Károly dr., egyetemi tanár, aki a kongresszus előkészületeit intézi. Az ideérkező tudósok a Közgazdasági Egyetem és a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége útján fogják megtalálni a kapcsolatot a magyar tudományos élettel és a szövetkezés gyakorlati vezérével.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Yorkshirei tenyésztéssel bíró gazdaságok figyelmébe!

Jó hirt jelent a mai nehéz értékesítés válságban az a tény, hogy a Pápai székely „Dunántúli Hussertéskiviteléi Részvénytársaság”-nak sikerült megegyezést létesítenie egy antucerpeni bacongyarossal heti nagybony mennyiségű 80—92 kg. súlyú, tisztavérű york-sertések feldolgozására. A cél az, hogy az angol viszonyok lehetőségét szerint hetenként párszáz 80—92 kg-os york-sertés feldolgoztassék. A vállalat 10—14 napra szóló limitet ad s a mai nagyon alacsony abrakárak magyarázzák, hogy a 90 kg-os york aránylag olcsóbbra van a tenyésztőnek, mint a 75 kg-os. A pápai baconlepel céljaira lehetőleg hosszútávú és nem elszírosított malacok állítandók, mert az angolok igényeinek ez felel meg.

Mezőgazdasági traktorkezelő-tanfolyamok.

A földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszter rendelkezésére áll a Magyarországi Mezőgazdasági Egyesület legközelebbi traktorkezelői tanfolyama 1933 november 27-én kezdődik a M. kir. Állami Felsőipariskolán (Budapest, VIII., Népszínház-u. S.). A tanfolyam célja, hogy megismertesse a traktorok működését, helyes kezelését, karbantartását és kihasználását s ezzel kapcsolatban az okoszerű talajművelés alapvető ismereteit. A traktorra vonatkozó tananyagot kívül ismertetni fogják a cséplőgépek üzemi karbantartását, a vetőmagtisztító gépek kezelését és az első segélynyújtásra vonatkozó tudnivalókat. A tanfolyam időtartama 20 tanítási nap, egész napi oktatással. A tanfolyam hallgatója lehet minden 18-ik életévét betöltött egyén, aki a traktorok kezelésével, vagy vezetésével kíván foglalkozni. A jelentkezők levél formájában intézendők az OMGE titkári hivatalához (Budapest, IX., Köztelek-u. S.), 15 pengő beíratási és tandíj egyidejű beküldésével. Jelentkezési határidő: 1933 november 15.

Hasonló tanfolyamot rendez november hó 15-től december hó 7-ig Szegeden a m. kir. Állami Felsőipariskolán (Mars-tér 7.) a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara. A tanfolyamra jelentkezni lehet személyesen, vagy írásban 15 pengő beíratási és tandíj egyidejű beküldése mellett november hó 10-ig a Kamaránál (Kecske-mét, Rákóczi-ut 17—19.), vagy a m. kir. Állami Felsőipariskolán (Szeged, Mars-tér 7.).

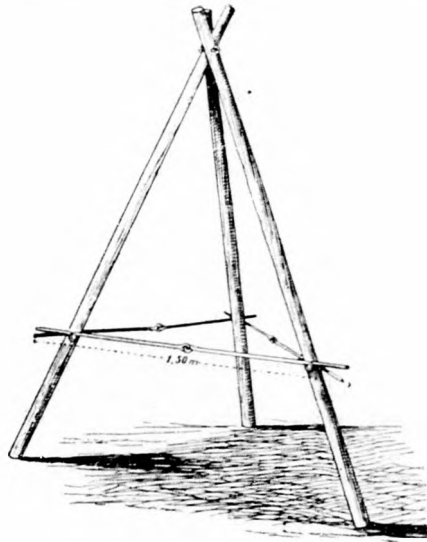
GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Szénakészítés állványokon

A takarmányainkban rejlő tápanyagok közül, tudvalevőleg legértékesebbek a *fehérjék*. Ezek azok a vegyi anyagok, melyekből tejelő és szoptató állataink a tejnek sajtanyagát készítik, a növedékállatok pedig tagjait, szerveiket növelik. A réti széna, a szalmafélék, a gabonamagvak aránylag szegényebb fehérjében, azért az olyan gazda, kinek sok tejet adó tehenei vannak, vagy aki borjakat, malacokat, bárányokat nevel, legtöbbször kénytelen fehérjedus abrakféléket, például olajpogácsákat vásárolni.

Ettől a pénzkidástól megmenekül az a gazda, ki lóherét, vagy lucernát termel. E növények aránylag sok fehérjét tartalmaznak, úgy zölden, mint szénává szárítva.

Faváz (gula) here- vagy lucernaszéna szárítására

A szénává szárított here és lucerna azonban csak akkor teljes értékű, ha szárítás közben nem ázik meg és nem hullik le róla a levél. A virágok és a levelek képviselik ugyanis a legnagyobb táptárat; a leveleitől megfosztott lucernaszárak már alig érik el a tavaszi szalmák tápértékét.

Ha a lucernát vagy lóherét a nálunk általában divó módszerrel, azaz a földön elterítve és időnként megforgatva szárítjuk, akkor az a veszedelem fenyegeti, hogy esős időben esetleg ismételtlen átázik és forgatás közben, az értékes levelek lehullanak róla. Hogy ez mekkora veszteséget okozhat még a réti szénánál is, arra vonatkozólag a *rostocki* mezőgazdasági kísérleti állomás legújabb vizsgálati adatait idézzük. Holdanként a veszteség kitétt 300 kilogramm keményítőértékét, illetőleg 76 kg. fe-

hérjét, tehát akkora tápanyagmennyiséget, amennyi 6 métermázsza *buzakorpában* van. Ha a korpa árát 6 pengővel számítjuk, akkor is 36 pengőt jelent 1 hold rét után a veszteség!

A lóhere és lucerna még kényesebb: még könnyebben kezd rothadni és még könnyebben hullatja levelét.

Ennek megakadályozása nem nehéz feladat: kövessük a hegyvidéki gazdákat, kik a lekaszált zöldet ágasokra, lécekből készített állványokra rakják s ezeken hagyják mindaddig, míg az behordásra nem kész. Ha eső esik rá, a nedvesség nagy része lecsurrog róla, a széna nem szennyeződik földes részekkel és ami a legfontosabb, a levélhullás alig számottevő, mert a csapadékos időben szükséges gyakori forgatás elmarad.

Mire ügyeljünk a magasztörzsű alma- és körtefák vásárlásánál

Aki a faültetésből mielőbb hasznot akar látni, annak már a vásárlás előtt tisztában kell lenni mindazon tényezőkkel, amelyek az elültetett fák egészséges, gyors fejlődését, ennek folytán azok mielőbbi termőre fordulását biztosítják. Elsősorban azt a sokat hangoztatott szabályt tartsuk szem előtt, hogy *nyílt piacon, ismeretlen vándorkereskedőtől gyümölcsfát sohase vásároljunk*. A fával piacozók legtöbbször ugyanis a nagyobb faiskolák kiselejtezett vagy maradék fát árusítják, melyekre sokszor a piacokon aggatja a keresettebb fajta nevét feltüntető táblácskát. Emellett a heteken át piacról-piacra hurcolt, szél- és hidegtől megromlott gyökérzetű fák legtöbbször meg sem ered. *Gyümölcsfaiskuságunkat tehát mindig biztos forrásból, megbízható faiskolából szerezzük be, ahol a felelősséget illetően minden tekintetben biztosítva vagyunk.*

A magas-, vagy középmagastörzsű alma- és körtefák vásárlásánál mindegyiknek az oltványok alanyának minőségére és származására vessük a fősúlyt. A gazdasági célt szolgáló alma- és körtefák alanyának ugyanis legalkalmasabbak a vadalma, illetve vadkörte magvaiból nevelt vadsemeték, mivel a *valódi vadfára oltott alma- és körtefák edzettebbek, ellenállóbbak mindenféle betegséggel szemben, erőteljesebb, hosszúvetű és termőképesebb fákát szolgáltatnak, mint a nemes gyümölcs magvaiból származó alanyra oltott fák.*

Figyelemmel kell lennünk továbbá

a favásárlásnál arra is, hogy a fák jobb viszonyok, vagy kedvezőtlenebb körülmények között fejlődtek-e, mint ahová kerülni fognak. Az eddigi megfigyelések amellettszólnak, hogy a sovány kötött talajon növekedett fák jobb talajba ültetve, valamint a zordabb égalj alól származók enyhébb klíma alá kerülve, lényegesen szebb fejlődést mutatnak, mint az ott fejlődött hasonló fajtájú fák. Ennek tudatában *gyümölcsfaiskuságunkat, ha csak tehetjük, igyekezzünk minél silányabb kötött talajról és minél zordabb, illetve északibb tájról beszerezni, mivel a mostohább viszonyok között növekedett fácskák a kedvezőbb helyet meg szokták hálálni.*

A fennebb elmondottakon kívül természetesen figyelemmel kell lennünk arra is, hogy a vásárolt fácskák fajtaazonosak legyenek, ezenkívül dus gyökérzetű, egyenes sima törzsszel és szabályos koronával birjanak. Fontos az is, hogy a fák egészségesek, rovar- és mindenféle gombabetegségtől, a ami mostanában legfontosabb, kaliforniai pajzstetűtől mentesek legyenek. Ezeket csak mellesleg említem, mivel a favásárlás ezen apró tényezőivel, úgy hiszem, már mindenki tisztában van.

E szerény közleményben említettek figyelembevételével mellett valószínűnek tartom, hogy a faültetők nem kerülnek abba a nagyon kedvezőtlen helyzetbe, hogy a vásárolt és elültetett gyümölcsfák 6—8 év múlva a várt pompás gyümölcs helyett csak bosszúságot és mérgeledést teremnek.

Szabóky Imre.

A burgonya, mint takarmány

Normális viszonyok közt a répával szemben kevés burgonya kerül feltakarmányozásra. Ha azonban bőségesebb a termés, akkor már étkezés vagy szeszfőzés céljára nem értékesíthető, s így jön szóba a burgonya fennmaradó részének feltakarmányozása.

A burgonya főfogyasztója a *sertés*. Vele nem nyersen etetjük a burgonyát, hanem főzve, vagy gőzölve, mert így szivesebben fogyasztja és jobban is emészt. 100 kg élősúlyra 8—10 kgr. számítható. Az erősen földes burgonyát a párolás előtt meg kell mosni. A fagyott és romlásnak indult burgonyát legjobb párolni, azután besavanyítani s 3—4 hónap múlva felakkorra adagokban etetni, mint amekkorában az egészségeset szoktuk.

A *fejős tehén* naponta 10—15, párolva 15—20 kg. burgonyát etetünk meg. Ennél több zamattal kivé és morzsálékonyá teszi a va-

Kolauch-faiskola (Szeged)
nagyválasztéku és elsőrendű
növényanyaggal szolgál.

jat, aromátlanná a sajtot. A párolás vagy lenmagpogácsának egyidejű etetése tompítja a nyersburgonya izgató hatását, azért a tulinagy adagban etetett, továbbá a fagyott, vagy rothadásnak indult burgonya tehénnel is okvetlenül párolva etetendő.

A burgonya lóval is etethető. Fokozatos szoktatással szívesen elfogyasztja nyersen is, de feltétlenül jól megmosva, az esetleges rothadt részekről és csiráktól megtisztítva, felszeletelve és zseeskával vagy pelyvával keverve. Hidegvérű ló kaphat naponta így 10—15 kg nyersburgonyát, de futó ló legfeljebb 3—4 kg-ot. Még nagyobb adagokban etethető a burgonya párolt állapotban. Ilyenkor is előzetesen a burgonyát csirátlanítani kell, azután lemosni, párolás után pedig megzuzni, egytöd sulyrészt zseeskával vagy pelyvával keverni s kissé megsózni. Így az igásvolok napi adagja, fejenként 20 kg-ig is fokozható. Több német gazdaság jó eredménnyel eteti lovait besavanyított burgonyával is.

Burgonyaetetéskor általában melőzendők egyéb izgató vagy könnyen erjedő takarmányok (pl. melasz) és etessünk a burgonya mellett bőségesen szálastakarmányt.

A melegágyat azért készítjük, hogy bizonyos növények palántáit benne neveljük, vagy pedig bizonyos zöltséget benne igen korán hajtatva előállíthassunk. A melegágyban a meleget a korhadó trágya adja. Ha a melegágyat már decemberben igénybe akarjuk venni, akkor a trágyaréteg magassága 50—60 cm legyen, míg a február—márciusi hónapokban bevetendőknel elegendő a 35—50 cm-es trágyaréteg. A trágyaréteg fölé földréteget jön 15—20 cm vastagságban. A melegágyba alkalmas földet úgy nyerünk, ha gypsizinföldet, homokot, kevés lombföldet és komposztot, vagy ez utóbbi hiányában érett istállótrágyát összekeverünk.

A kocák a malacok leválasztása után 4—6 nap múlva rühhetnek először. Kisebb részük azonban már az ellést követő harmadik vagy hatodik héten is mutat párzasi hajlandóságot. Ha a tenyésztő az ellést követő harmadik héten már kan alá boesátja a kocát, akkor ebből az az előny származik, hogy a koca korábban malacozik újból s így a benne fekvő toke gyorsabban kamatozik. De felmerülhet az a kérdés, hogy a szópós malacok fejlődésének nem árt-e az a körülmény, hogy anyjuk már a szoptatás alatt újból vemhes lett. A ruhsdorfi kísérleti állomásnak idevonatkozó megfigyelései szerint a malacok súlygyarapodása a bugatás hetében esőkkenik. A esőkkenés legnagyobb mérvű az ellést követő harmadik héten volt, míg a következő heti bugatásoknál a súlyesőkkenés fokozatosan kisebbedett ugyannyira, hogy a 8—9. héten eszközlött bugatásnál már nem volt észlelhető ilyen súlyesőkkenés. Mindezekből csak azt az elvet szűrhetjük le, hogy a 3. héten a szópós malacok zökkenő nélküli fejlődése érdekében még ne vezessük a rühedő kocát a kanhoz, de már a 6. héten, különösen pedig a 8. héten minden töprengés nélkül bebogathatjuk.

HETI TEREFEERE

Messze, messze, Rodostóban...

Rodostó, október 25.

Hej, szegény szánandó nemzetem, utszélre esett magyar népem, de gyalázatos rossz híredet költötték, hogy járnod kell a világot minden irányban a becsületed megnyeréséért és régi barátaid visszaszerzéséért!

Mert ilyenformán vagy bizony. Elvágták volna még a gégedet is, még a szived ütőerét is, ha tudták volna. De a hiéna foga sem haraphat mélyebbre, mint amilyen hosszú. S nincs az a gyűlölettől fecsegő száj, amely a nagy Rákóczi emlékét kiölné akár Kassából, akár Rodostóból...

*Messze, messze Rodostóban,
Rákóczi van bujdosóban...*

Siró zokogással énekelte évszázadokon a szomorú magyar nótá.

És büszkén, felemelt fível ment oda most a magyar küldöttség. Élén a miniszterelnökkel és külügyminiszterrel, hogy az egész világ előtt a nagy fejedelem méltó és megértő utódjának vallják a magyar nemzetet, amely a hazaszeretet szent örökségét elesettségében és hona szétarabolásában becsülte mindenek fölé.

S a nemes török nemzet, amely hazát adott a bujdosó fejedelemnek és kisérétének, ma ismét együtt érzett az igazát kereső és hangoztató magyar küldöttséggel. A hős és hűséges háborús szövetséges akkor is mellettünk áll, amikor az alattomos és gyáva, tajtékzó gyűlölet a legutolsó helyre szoritana bennünket...

De nem mindent lehet mégsem! A magyar mult dicsősége el nem homályosítható.

Rákóczi ebédülő háza, amely rombadőlt a világháboruban, ismét áll. Újraépítették 1931-ben.

S a benne lefolyt nagy ünnepségre Mustafa Kemal pasa, a gázi yachtja vitte Gömbös magyar miniszterelnököt, Kánya külügyminisztert és Tahy

László ankarai magyar követet, valamint Hulusi Fuat beyt, a török külügyminisztérium osztályfőnökét. S ott volt Asmy bey, Rodostó válija, Ekrem bey, Rodostó polgármestere s a sok ezer nézőn kívül a török és magyar előkelőségek.

És kuruc tárogató sikongott s a magyar Himnusz akkordjai zengtek, amelyek után Gömbös miniszter férfinas beszéde hangzott el:

— Rákóczi a hazáért, a szabadságért és a függetlenségért harcolt s ezek az eszmék kell, hogy uralkodjanak a mai magyar életben is... Ma egységes a nemzet... Nem lesz többé számkivetés az osztályrésze azoknak a magyar hazafiaknak, akik hazájukért élnek és halnak... Én ma magyar vármegyék földjét hoztam ide erre a helyre... És tudom, hogy ki fog fejlődni ebből a televényből a nagy gondolatnak az a terebélyes fája, amely a nemzeti egységben teljesedik ki és amelynek végső célja naggyá és erőssé tenni a nemzetet... Remélem, hogy ezentul a szabadság hőseit odahaza ünnepelhetjük...

Az ünnepély további során Ekrem bey, polgármester üdvözölte a magyarokat, Pekár Gyula a magyar országgyűlés üzenetét tolmácsolta, Baross Gábor a TESz nevében beszélt, Miklós Elemér pedig Mikes Kelemen emlékének áldozott. Aztán a koszorukat helyezették el a lépcsőfokokon, amelyeken valamikor Rákóczi Ferenc járt.

A nagy fejedelem, aki halála után, századok múlva is felénk tudja fordítani a világ figyelmét s aki bizonyára sirjában fordult meg, amikor arról értesült, amit a csehek Kassán az ő hűséges magyarjaival szemben előkövettek, az ő szent hamvai közelében...

Hajh! Rákóczi, Bercsényi, Bezerédi, magyar vitézek eleji, vajjon mit szólnátok ti ehhez, ha élnétek?...

MÉZES JÁNOS.

BOHN JÓZSEF

**szőlőbirtokos, Kistemplomtanya, (Csongrád megye)
legkiválóbb csemegeszőlőkülönlegességek
mintatelepéről**

ajánlja többszörösen szelektált, fajtiszta **sima** és **gyökeres** vesszőit. Kérjen díjmentes szakárjegyzéket.

!! A telep állami ellenőrzés alatt áll. !!

Kiállításokon többszörösen kitüntetve. Francia, magyar (Stark, Mathiász, stb.) hibridekből **140 faj!!!**

**Rendeléskor okvetlenül hivatkozzék a
»Vasárnap«-ra, árengedményt kap!**

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A gyermekek ruházódása

Gyermekruhának lehetőleg világosszínű, jól mosható anyagot, kartont, vászonfélét, flanelt, mosóbáronsyont vegyünk. 5 éves korig elegendő kétszer számítani a ruha hosszát, az oldalt leeső darabokból szabhatjuk a diszeket, zsebeket. Ne felejtsük el bőven számítani felhajtásra is, mert a gyermek gyorsan nő.

A ruha kiszabása előtt mértéket kell venni a gyermekről. A cipő leg-erősebb oldalán lemérjük a csipőbő-séget, a nyak alsó részén a nyakbő-séget, a hónaljnál a felső karbő-séget és azután a ruhahosszát. A pontos mére-tek alapján kiszabott ruhát két ol-dalán színéről összeféreljük és ki-próbáljuk, a nyakat kivágjuk és a két oldalvarrást géppel vagy kézzel vé-gigvarrjuk. A varrásokat aztán a baloldalon szépen eltisztázzuk.

Az ujját és a nyakkivágást a di-szítéssel tisztázhatjuk el. Legegysz-e-rűbb, ha magából a ruha anyagából 2—3 centiméter széles srég csíkokat szabunk, melyeket szálirányban tol-dunk össze, azután a ruha balfeléről a nyakkivágás és az ujjak szélére varrjuk és egyenletesen visszahajtv-a, leszegjük. A zsebet ugyanígy díszít-hetjük. A kiszabott és leszegett széli zseb vágott széleit fél centiméter szélesen balfelére visszahajtjuk, he-lyére férceljük, azután legépeljük. A zseb nyílásának két sarkát kettős varrással látjuk el, nehogy használat-ban beszakadjon.

Övnek 6—8 centiméter széles szál-egyenes szövetszíkot vágunk le, me-lyet hosszában kettéhajtva, balfelől keskenyen összevarrunk és színére kifordítunk, a ruha két oldalvarrá-sára pedig az öv magasságában kes-keny pántokat erősítünk a ruha anyagából, melyen az övet áthuzhat-juk. A ruha záródását aztán gomb-bal vagy kapocsal látjuk el.

Ha idegen anyaggal díszítjük a ruhácskát, ügyeljünk arra, hogy az a ruhával együtt mosható legyen, mert a színterelő díszítések aztán az egész ruhát tönkreteszik. A fehér gallérka és kézelő nagyon kedves és csinos a gyermekruhán, de mellet-tük a ruha anyagából is ajánlatos gallért, kézelőt készíteni, ami nem olyan kényes, mint a fehér.

Általában minél egyszerűbb és könnyebben tisztán tartható a gyer-mekruha, annál inkább megfelel cél-jának. A különféle színes himzések és díszítések a ruhácska mosását, a guvrirozott, sokfodru gallérok pedig a vasalását nehezítik meg, már pedig a tisztaság a gyermek ruházódásá-nál nagyon fontos követelmény.

Otthon és az iskolában adjunk kö-ténykét a gyermekre, mert ezáltal ruháját megkíméli, a kötényt pedig kevesebb fáradsággal, gyakrabban varással látjuk el, nehogy használat-

moshatjuk. Szoktassuk rá a gyerme-ket már kicsi korától, hogy ruhájára vigyázzon és ha iskolából, sétáról hazajön, azonnal cserélje fel házi ru-hával. Ha kicsi korában rendet tanul, felnőtt korában is rendben fogja tar-tani holmiját s ez a takarékoságnak legfőbb alapfeltétele.

Ételreceptek

Csontleves palacsintával. Fél kiló csontot hideg sós vízben zöldséggel s pár szem borsóval, héjashagymával megfő-zünk és zsírban pirított sárgaréppal színesítjük. 12 deka lisztből 1 tojással, kevés sóval és tejjel palacsintatésztát ke-verünk, vékony palacsintákat sütünk, amelyeket aztán csíkokra vágva bele-adunk tálalás előtt a levesbe.

Sajtos kóchockák. 6 deka vaját meg-szóva 4 tojás sárgájával és 4 evőkanál parmezánsajttal habosra keverünk. Hoz-záadunk egy kanál lisztet és a négy to-jás kemény habját, fagyos zsírral kikent indiánerpapírokba tesszük és a töltött papírokat sóval meghintett sütőlemezen sütötte tesszük. A kóchockákat világos sárgára sütjük és frissen betálalják.

Mogyoróbéles. 25 deka liszt, 20 deka vaj, 10 deka cukor és 1 tojásból tésztát gyurunk. A tésztát két részre osztjuk, kinyújtjuk és egyik felét sütőlemeze-re téve megkenjük mogyorótöltelékkel, azután a tészta másik részével leborítjuk. Töl-telék: 6 tojás sárgáját habosra keverünk 20 deka vaníliás cukorral s hozzáadunk 20 deka darált mogyorót, a 6 tojás ke-mény habjával elkeverve. A tészta tete-jét tojásfehérjével megkenve, apróra vágott mandulával meghintjük és lassu tűz-nél megsütjük.

Hideg csokoládépudding vaníliakrém-mel. $\frac{3}{4}$ liter főző tejbe lassan szórva 10 deka buzárdarát belefőzünk. Előre megda-rálunk 4 deka mandulát, megreszelünk 4 szelet csokoládét és 3 tojás fehérjéből 15 deka cukorral kemény habot verünk. A

tejbefőzött darát a tűzhely szélére huzva, gyorsan belekeverjük a mandulát, csoko-ládét és a hab kétharmadát, azután víz-zel kiöblített kőhormába tesszük és hi-deg helyre tesszük. *Krém.* A 3 tojás sár-gáját 12 deka vaníliás cukorral elkever-jük, felöntjük 4 deci hideg tejjel és ha-verővel tűz felett sűrűre verjük. A krémet a kiborított pudding köré öntjük és fel-disztjük a kihagyott $\frac{1}{2}$ rész habbal.

SZIVÁRVÁNY

Az orvosság

A földbírtokosoké Jani fia rettenetesen vásott kölyök volt. Ha reggel új ruhát adtak rá, ebédre egészen biztosan lyukas nadrággal tért haza. Ha a nadrágnak bé-két hagyott, akkor az ablakot gumipus-kázta ki. Ha az ablakok megmenekültek tőle, akkor a ludak keserülték meg az-napi jószágát, mert gombostűs nyilvessző-jével sebesre nyilazta szárnyaikat. A kis csikó homlokára pedig tehénzsarvakat kötött.

Ezekután aztán nem lehetett esodálni, hogy az édesapja bizony jó szigoruan fogta.

A lénia állandóan a szekrény tetején volt. Jól bent, hogy Jani urfi a szekrély el ne érhesse. Mert, ha elérhette volna, akkor már régen elégette volna.

Ugy okoskodott ugyanis, hogy a sok lé-niázásnak nem az ő rosszasa az oka, hanem a lénia, azon egyszerű oknál fogva, hogy van. Ha nem volna, akkor ő sem kapna ki.

Történt egy ízben, hogy Jani urfinak furcsa gusztusa támadt.

Elhatározta, hogy felmászik a házte-lőre és azt meglovagolja.

Ugy is cselekedett.

Felhuzta a eszímáját, hogy alkalomad-tán sarkantyuzni is tudjon, ha a háztető netalán nem engedelmeskedne. Aztán vitte a létrát, a falhoz támasztotta és fel-mászott rá.

Alig lépett azonban néhányat a sikos cserépen, megcsuszott, azzal puff, leesett a tetőről, csak úgy nyekkent.

Mikor ijedelméből magához tért, már a karja lógott, eltörött. Rettenetesen meg-ijedt.

A szigorú apa persze most nem nyult a léniahoz. Örült, hogy a gyerekeknek nem történt súlyosabb baja. A lénia helyett inkább körülhízelegte, becézte.

Jani gyerek szó nélkül állta a nagy hí-zelgést. Hanem, mikor a karja már ugy ahogy meggyógyult, az apjára pislantott, aztán hamisan megszólalt:

— Most hízeleg, ugy-e? — mondta ra-vasz ábrázattal, aztán felesapott a szava. — Hanem majd elbánok én magával ez-után.

Az apa furcsán nézett a nebulóra:

— Ugyan, mit csinálsz velem? — kér-dezte mosolyogva.

— Mit? — bólogatott büszkén a gye-rek. — Ezután mindig kitéröm a karo-mat, ha meg akar verni.

Egy boxmérkőzés szünetében két kis fia ápolja a szerezsen papát

H I R E K

Egy nappal korábban kapják meg olvasóink a lapot!

Immár négy hete mult, hogy a VASÁRNAP szétküldésének időpontját — a rádióműsornak a lap hasábjain és nem külön mellékletalkabban való közlése miatt — megváltoztattuk és csütörtök éjjelről péntek estére helyeztük át. Amikor ezt a változást bejelentettük olvasóinknak, jeleztük azt is, hogy csupán kísérletnek tekintjük az új rendszert és nyomban módosítjuk, ha előfizetőink köréből panaszok érkeznek a későbbi kézbesítés miatt.

Mivel pedig sajnálatlalt azt kellett tapasztalunk, hogy a péntek esti szétküldés mellett nagyon sok olvasónk csak a rákövetkező hét elején, sőt derekán kapta meg a lapot, amikor már a rádióműsor és a vásárjegyzék nagyobb részét értéktelenné vált a számára, mai számunktól kezdve ismét visszatértünk a csütörtök esti szétküldéshez és a rádióműsornak külön lapon való mellékléséhez.

Ez az utóbbi természetesen újra anyagi áldozatot jelent számunkra. Olvasóink részére azonban kettős előnyt: a lap korábbi kézbesítését és egy teljes oldallal gazdagabb újságot.

Horthy Miklós Kormányzó Ur a magyar érdemkereszt nagykeresztjé adományozta **Hindenburgnak**, **Masirevich** Szilárd berlini magyar követ október hó 27-én délelőtt magánkihallgatásán jelent meg **Hindenburg** birodalmi elnöknel és **Horthy Miklós** Kormányzó Ur megbízásából átnyújtotta neki a **magyar érdemkereszt nagykeresztjét**. A kitüntetés, amelyet a magyar államfő a német birodalmi elnöknek adományozott, a legnagyobb kitüntetés. Eddig csak **Viktor Emánuel** olasz király, **Vilma** holland királynő és az **eszt köztársasági elnök** a tulajdonosai, az európai államférfiak közül pedig **Mussolini** miniszterelnök.

A 300 éves szatmári harang. A szatmári református templom legnagyobb harangja már 300 év óta hívogatja az élőket az Isten házába és 300 év óta siratja a halottakat. A harangot 1633-ban öntötték **Eperjesen** a szatmári református egyház részére. 1703-ban, mikor az egész várost az ostromlók felégették, a templom is áldozatul esett a tüzvésznek, de a harang épen menekült meg, s az 1914—1918-as világhégés is megkímélte a megsemmisüléstől. A harangon levő egyik latin felirat fordításban így szól: „Szolgálatok az Urnak igazságban és törekedjétek azokat cselekedni, amelyek neki tetszenek; és hagyjátok meg fiaitoknak, hogy cselekedjék az igazságot és irgalmasságot, hogy emlékezzenek meg Ő róla és imádják Őt mindenkor.”

Ugy várok valakit...

*Ugy várok valakit,
Aki esőket kérne,
Azért nincsen is az
Ablakom betéve.*

*De ha nem ő jönne,
Akire én várok,
Tudom is én akkor,
Ugyan mit csinálók.*

*Becsukom ablakom,
Elsirom magamat,
A szívem, a szívem
Talán meg is szakad.*

Irtá: **KISZNER JÁNOS** (Kistelek)

Háztartási vándortanfolyam záróvizsgája Kaposvárott. A 2. számú háztartási vándortanfolyam, mely szeptember hó 11-én nyílt meg harminc hallgatóval **Kaposvárott**, október hó 22-én tartotta meg ünnepélyes záróvizsgáját **Fodor Jenő** szakiskolai igazgató elnöklése mellett. A hallgatók kitünő szereplése teljes mértékben igazolta a tanfolyam sikerét, a vele kapcsolatos háztartási és kézimunka-kiállítás pedig a gyakorlat terén szerzett készületségről nyújtott bizonyosságot.

Filléres gyorsvonatok. A MÁV igazgatósága november 5-én, vasárnap a következő filléres gyorsvonatokat indítja: 1. **Budapest Keleti pályaudvarról Sátoraljaújhelyre.** A vonat az utasok fel- és leszállása végett Sárospatakon is megáll. A menettérti jegy ára 5 pengő 30 fillér. 2. **Budapest Keleti pályaudvarról Kaposvárra.** A menettérti jegy ára 4 pengő 30 fillér. 3. **Sopron-Szombathelyről Budapest Keleti pályaudvarra.** A vonat az utasok fel- és leszállása végett **Sárvár** állomáson is megáll. A menettérti jegy ára Sopronból 5 pengő, Szombathelyről 5 pengő 30 fillér. 4. **Eger-Gyöngyösről Budapest Keleti pályaudvarra.** A menettérti jegy ára Egerből 3 pengő 30 fillér, Gyöngyösről 2 pengő 40 fillér. 5. **Nagykanizsáról Budapest Déli pályaudvarra.** A menettérti jegy ára 4 pengő 70 fillér. 6. **Debrecenből Sátoraljaújhelyre** (Nyíregyháza át.) A menettérti jegy ára 3 pengő 30 fillér. 7. **Esztergomból Székesfehérvárra.** (A vonathoz Solymárról csatlakozás van.) A menettérti jegy ára Esztergomból 3 pengő 10 fillér, Solymárról 3 pengő 60 fillér. 8. **Pécsről Székesfehérvárra.** A menettérti jegy ára 4 pengő 30 fillér. 9. **Pécsről Kaposvárra.** (Szigetváron át.) A menettérti jegy ára 2 pengő.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán olcsón **Reményi** országos hírű hangszertelepen, vásárolhat **Budapest, VI./15., Király-u. 58—60.** Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

Országzászlóavatás Tápiaisápon. A trianoni békeparanas elleni tiltakozás jeléül **Tápiaisáp** község ereklyés országzászlót állított, amelynek ünnepélyes felavatása október hó 25-én ment végbe. Az ünnepi beszédet **József** királyi herceg mondta, mely hatást kelte.

Meg kell menteni a felekezeti iskolákat! Az alsószabolcs-hajduvidéki református egyházmegye **Debrecenben** megtartott közgyűlésén hosszú vita középpontjába került a **felekezeti népiszkolák** anyagi helyzete. A hivatalos megállapítás szerint a hajduvidék református egyházai már hosszú idő óta nem tudják fizetni tanítóikat. Az egyházmegyei közgyűlés kéri a közoktatásügyi kormányt az iskolai adózás arányosítására, az ötszázalékos kulturadó törvényhozási uton leendő megvalósítására. Kérték egyúttal a tanítói nyugdíjhátralékok törlesztését és az eladósodott egyházak földbirtokainak a gazdamoratóriumban való részesítését.

A „Nemzeti Munkahét”-et vidéki munkanapok követik. A TESZ által rendezett **Nemzeti Munkahét** sikere a vidéken is óriási hullámokat ver. Egyes vidéki városokban és nagyböl községekben a nemzeti akcióval kapcsolatban felvetődött a **vidéki munkahetek** megrendezésének gondolata, amely szerint egyes vármegek és városok a Nemzeti Munkahét tartama alatt külön rendeznek meg a munka ünnepét. A vidéki megyék és városok mozgalmával kapcsolatban a TESZ elnöki tanácsa határozatot hozott, hogy a november 11—19-ig tartó **Nemzeti Munkahét** a nemzeti társadalom országos seregszemléje lesz, amelybe a magyar vidéknek is egyetemesen kell beilleszkedni. A fővárosban rendezett Nemzeti Munkahét ünnepségeinek lezajlása után tervbe vették, hogy a különböző megyékben és városokban külön-külön **Munkanapokat** rendeznek a magyar ipar népszerűsítésére.

Tüntetés egy cseh hegedűművész ellen. A budapesti főiskolai ifjuság elhatározta, hogy a cseh származású **Vasa Prihoda** hegedűkoncertjén tüntetést rendez a csehek felvidéki magyarüldözése ellen. Erre azonban nem került sor, mert a cseh művész lemondotta a hangversenyt. Ezt megelőzően **Vasa Prihoda** **Nagykanizsán** lépett fel. Itt a koncertet botrányba fullasztották a hazafias érzésű diákok.

Régi ősmagyar nevek a Balaton és Bakony mentén jellemző az ottani helységeket, amelyeket érthetetlen okokból mindig szláv, római vagy germán eredetűeknek szeretnének feltüntetni. Így **Veszprém, Zirc, Pápa, Siófok, Tapolca, Fűred, Vencse, Almádi, Tihany, Ükk, Somló, Badaacsony, Devecser, Tomaj, Lódbi, Őrs, Dörgicse, Akali, Csapok, Paloznak, Zamárdi, Pápa, Fonyód, Kesztely, Tátika, Csobánc, Nyírad, Lesence, Berény, Össöd, Szárszó, Aliga, Cell, Séd, Helka, Kelén, Tihany, Fajsz, Szigliget, Bozok, Engyng, Lepsény, Lelle, Boglár** és maga a **Bakony** már ázsia őshazánkban ismert és ma is feltalálható nevek. Nagyrészt a magyar ősmitológiában megvannak már s Indiában nem egy község vagy vidék viseli mai napig a régi, évezredek magyar neveket. Sok a turk-teke és a mohamedán turk-magyar királyok idejében keletkezett név, mint **Almádi** (Al-Mahdi kalifúról), **Devecser** (teveszállás), **Akali** (Aki ben Ali után), **Kurd-Csibrák, Szolimán.** A legtöbb név már a honfoglalás idején megvolt, tehát **Attila** ideje előttről származik.

PÁSZTORTÜZ

A kalotaszegi magyarok Muzeuma

Kolozsvár felé menet, Bánffyhun-nyad tájékán vagyunk az a tündéres föld, melyet Kalotaszeg vidéke néven ismer a világ. Körösfő, Magyar-gyerőmonostor, Sárvár, Nyárszó, Damos, Jákótelke, Kalotaszentkirály-Zentetelke, Magyarókerke, Magyarbikal, Farnos, Zsombok, Nagykapus, Kiskapus, Győr-Vásárhely, Inaktelke és Vista a jelesebb falvai. A hagyományokon nemesedett, legihletet-ebb művészlakkú színmagyarok lak-ják, akiknek férfiai és fehérnepei még a csodásan faragó, szövő ezermeste-rektől lakott kincses Erdélyben is ar-ról nevezetesebbek, hogy ami a kalota-szegi férfiak faragó művészetét, a ka-lotaszegi nők szötteit, varrottasait illeti, azok utólráhetetlenül az első re-mekelések. A világháború előtt már Angliában, Hollandiában, Belgium-ban, Svájcban, Franciaországban, Né-metországban ismerték, arany-éren elkapták a kalotaszegi faragást és varrottast. A boldogult Gyarmathy Zsigáné és író-, művésztsárai egész irodalmat teremtetek Kalotaszeg népművészetéről.

Az ugynevezett „impériumválto-zás“, nyers-összintébben az oláh meg-szállás óta Kalotaszeg művészkedő magyar népére is gonosz idők követ-keztek. Amellett, hogy bezárták reme-kelesei előtt a sorompót, mindenféle ürüggyel nyúzzák, sarcolják őket, hogy elébb koldussá, azután oláhhá tegyék az elárvult erdélyi magyart... Ezt a szomorú végzetet megakadá-lyozni ám támadtak lelkes vezetők, mint a zseniális szerkesztő Kós Ká-roly író, festő- és építőművész, Tökés Tibor körösfői, Czirják Károly ma-gyargyerőmonostori református lel-készek, Albrecht Dezső bánffyhunya-di földbirtokos személyében, akik a kalotaszegi nép művészlakkéne, ha-gyományainak ébrentartásául, to-vábbi nemes munkákra ösztönzéséül Bánffyhunyon, a református egy-házköztség egyik házában megalapi-tották, sőt már meg is nyitották a „Kalotaszegi Egyházmegye Néprajzi Muzeuma“-t.

Azt mondják, minden kezdet nehéz. Itt azonban a kalotaszegi falvak na-gyon okos magyar népe azonnal meg-értette és átérezte, hogy művészetük, viseletük veszendő kincseinek felka-rolásával, egyhelyre gyűjtésével, a szebb jövőt, a feltámadást is szolgál-ják; azért olyan ritkaságokat is fel-ajánlottak a Muzeumnak, melyek még az idegenektől kintalt nagy pénzért sem voltak eladók. A felajánlott régi-ségeikkel, ritkaságaikkal és az újabb remekléseikkel valósággal megroha-mozták a Muzeumot, a lelkes, öntuda-tos kalotaszegiek . . . Már a kezdet-

nél két szoba dugig megtelt . . . Vajjon, a mi mindinkább kivetkőző, nemzetköziesen elcábárosodó csonka-magyarországi vidékeink példát vesz-nek-e tőlük?!

MÓRICZ PÁL.

Téli délután

Bus téli délután, szürkülő homályban
Könyveket olvasok kedves kis szo-bában,
A betűseregnek alig látom sorát,
Homály takarja a falusi kis szobát.

A meleg szobában mulandó csend
honol,
Mellettem a széken két macska do-rombol,
Apám a bubosnál jókedvűn heverész
S kívül a téli szél reszketve fűtyörész.

Kedves öreganyám a kemence mellett
Elrejtett sóhajjal töri meg a csendet.
Szent Dávid zsolttárát olvasia, míg látott,
Most szunyókál, amíg nem gyűjtünk világot.

Anyám kergeti a vigan pergő rokkát,
Néha dudol egy-egy régi magyar nótát,
Ugyan miért is fon? — nincsen néki lánya,
Fiának meg nem kell se szöttek, se párna.

Az est fölöttem is szétteríti szárnyát:
Képzletben látom galambom kis házát.

Ha réá gondolok, a karomban érzem
S a téli világot tavasznak nézem.

Irta: Ifj. BENEDEK SÁNDOR
(Úszod.)

Olvasd, ajándé és terjeszd
a páratlanul olcsó

VASÁRNAP...ot!

Harminc év alatt tíz millió ember lett öngyilkos. A Népszövetség szociálpolitikai bizottsága statisztikát tett közzé az utóbbi évtizedek öngyilkosságairól. A statisztika szerint 1901 január elsejétől 1931 december 31-ig, tehát három évtized alatt tíz millió ember követett el öngyilkosságot. Ez a szám ugyanolyan nagy, mint a világháború áldozatainak száma.

Ujabb kommunista szervezkedésről rántották le a leplet. A budapesti rendőrség politikai nyomozó főcsoportja néhány héttel ezelőtt megtudta, hogy Moszkva újabb rohamra indul Magyarország ellen és ismét földalatti kommunista szervezkedés folyik Budapesten. Kiderült, hogy szeptember végén az egyik német koncentrációs táborból megszökött egy kommunista és Bécsbe utazott. Itt közvetett uton azt a parancsot kapta Moszkvából, hogy menjen Budapestre és indítson szervezkedést. A németországi szökevény Csehszlovákián keresztül utlevél nélkül átszökött a magyar határon, Budapestre jött és itt előbb Blum Lajos, később Wilhelm Sándor álnéven szerepelt. A Kender-utcában lakott, itt kezdte meg a szervezkedést. A detektívek elfogták a kettős nevű embert, akiről kiderült, hogy az igazi neve Grüngold Pál, s a németországi kommunista mozgalmakban vezető szerepet játszott. A detektívek rövidesen kinyomozták, hogy kik vettek részt a szervezkedésben és Grüngold Pálon kívül elfogták még Spielberger Oszkárt, Blum Lajost, Papir Pált, Schultz Ilonát, Kállai Aladárt és Bentenberg Lipót dr. orvos feleségét.

Kép a Cherbourg-párisi expressz szörnyű katasztrófájáról. A szerencsétlenségnél több, mint ötven ember életét vesztette, százötven utas pedig megsebesült.

Arany- és ezüstpénzek ára

1933 október hó 30-án.

Ezüstpénzek. 1 darab egykoronás 28 fillér; 2 koronás 56 fillér; 5 koronás 1 pengő 46 fillér; régi egyforintos 76 fillér.

Aranypénzek. 1 darab 20 koronás arany 31 pengő 70 fillér; 10 koronás 15 pengő 50 fillér; Napoleon-arany 31 pengő 70 fillér.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.) grammonként 2 pengő 90 fillér.

Színarany kilogrammja: 5125 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 69 pengő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Mi a pontos lakáscíme Benkó Lajos ny. államtitkárnak? (T. P., Kenyérmezőtábor.) — **Felelet:** Budapest, X., Család-utca 31., Tisztviselőtelep.

Kérdés: 1. Hol kaphatnék tíz kaptár méhet kedvezményes áron és hová forduljak. 2. Retek- és lenmagot szeretnék termelni szerződésre, jövedelmező-e a magok termelése. 3. Hol tudnám értékesíteni saját termésű répamagomat. 4. Mauthner milyen gazdasági magvakat termeltet szerződésre és érdemes-e vele foglalkozni? (4775. számú előfizető.) — **Felelet:** 1. Forduljon az Országos Méhészeti Egyesülethez, Budapest, Üllői-ut 25. sz. 2. A most készülő „irányító gazdálkodás központja” még a tél folyamán közölni fogja, hogy milyen magvakat érdemes termelni; a jövedelmezőség majd a megállapítandó áráktól függ, másrészt természetesen a termék nagyságától. A „Vasárnap” annak idején erről tájékoztatást fog közölni. 3. Ajánlja fel megvételre a Hangyának, a Mezőgazdák Szövetkezetének vagy valamelyik nyíregyházi magkereskedőnek. 4. Ezen ügyben forduljon közvetlenül a Mauthner-céghez, Budapest, Rottenbiller-utca 29.

Kérdés: Hol lakik Surányi Miklós író? (K., Somlószőlős.) — **Felelet:** Budapest, VI., Stefánia-ut 71.

Kérdés: Milyen szakkönyvet ajánlanak, amiből a gyümölcsfatermesztést elsajátíthatom? (L. L., Mezőnagymihály.) — **Felelet:** Ajánljuk a „Gyümölcsfatermesztési és gyümölcsfavédelmi rádiós tanfolyam” című munkát, kapható a földművelésügyi minisztériumban. Tessék 90 fillért beküldeni a 57443. számú csekkzámlára, „Növényvédelmi Rádió tanfolyam” címmel.

Kérdés: 1926 május hó 30-án kölcsönadott 3 millió 500 ezer koronának, mi az értéke és mennyi annak a törvényes kamata 1933 december 31-ig? (Sz. J., Kicséskő.) — **Felelet:** Értéke 20 pengő, a törvényes, 5 százalékos kamata pedig 78 pengő 12 fillér.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Ö. M., Vésztő. Tessék továbbra is figyelemmel kísérni versrovatunkat, mert a mai földművelés-költők legszebb termését adjuk. Üzenetét alább továbbítjuk ifj. Rakk Istvánnak. — Ifj. R. I., Moha. Ökrös Mihály vésztői olvasónk hozzánk intézett levelében azt üzeni Önnek, hogy minél többet írjon, ha valakinek örömet akar szerezni verseivel. Az Ön költe-

ményei nagyon megtetszettek vésztői előfizetőinknek. Köszönjük kimerítő levelét és nagyszerű munkáját. — Többeknek. A rejtvénymegfejtők közül jutalomban csupán azok részesülhetnek, akik lapunk előfizetői közé tartoznak. — V. K. J., 3980. számú előfizető, Domszóló. Tessék közölni velünk, hogy milyen köbtáblát óhajt?

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, november hó 5-én. Állat- és kirakodóvásár: Abádszalók, Alberti, Jászkisér, Kiskunmajsa, Kunszentmárton, Ráckeve. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Budapest, Mike.

Hétfő, november hó 6-án. Állat- és kirakodóvásár: Balassagyarmat, Győrszszonyfa, Hatvan, Kenderes, Lénárdaróc, Letkés, Mosonszentjános, Nyírbakta, Pécs, Poroszló, Ráckeve, Rakamaz, Sárosd, Szikszó, Szil, Tolna, Várpalota, Velenye, Veszprém. — *Állatvásár:* Eger, Sümeg. — *Marha-, sertés- és kirakodóvásár:* Kővágóörs. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Alsóság, Áttala, Darány, Magyarkeszi, Marcali, Mernye, Vép, Zala Gyömrő, Zalalövő. — *Marha- és kirakodóvásár:* Nagykapornak. — *Kirakodóvásár:* Sümeg.

Kedd, november hó 7-én. Állat- és kirakodóvásár: Beled, Hatvan, Iván, Simontornya, Sármellék, Tata. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Karmacs, Nagykánizsa.

Szerda, november hó 8-án. Állat- és kirakodóvásár: Ajka, Kaba, Lébény, Kisterenye, Simontornya, Tata. — *Állatvásár:* Csorna, Miskolc.

Csütörtök, november hó 9-én. Állat- és kirakodóvásár: Hajdudorog, Lövé, Marcaltó, Nyírbátor, Püspökladány, Sátoraljaújhely, Tabajd. — *Állatvásár:* Deveser. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Lajoskomárom.

Péntek, november hó 10-én. Állat- és kirakodóvásár: Gyoma, Vasvár.

Szombat, november hó 11-én. Állat- és kirakodóvásár: Gyoma, Gyulakeszi, Győrszentmárton. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Bükkösd, Nagyszakácsi, Toponár, Tótszentmárton, Zalaszentgrót.

T R É F Á K

A legnagyobb szemtelenség

Az inas ellopta a gazdája aranyóráját, aztán zálogba csapta.

— Mondja meg, — szól a gazda, aki közben megszánta az eltévelyedett embert — hol van a zálogban az aranyórád, akkor visszavonom a feljelentést.

— Bocsánat, — szól az inas önértetesen — ez zsarolás!

Jelentéktelen különbség

Hazatántorog a részeg. A felesége mossa a fejét.

— Azt ígérted, hogy éjfélkor jössz haza. Már három óra.

— Nézd, — szól a férj s ujjával az ingaóra számlapjára mutat. — Az éjfél, meg a három óra közt alig van különbség. Mindössze néhány centiméter.

Robinson

A hajóskapitány egy szigetről harmincöt év után megmentett *Robinsonhoz*:

— Szóval ön harmincöt évvel előlt önként jött erre a lakatlan szigetre? Miért tette?

Robinson: Felejtani jöttem ide, kapitány ur.

A kapitány: És mit akart elfelejtteni?

Robinson (némi hallgatás után): — *Azt bizony már elfelejtettem, kapitány ur!*

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

Sz	egészséges	holttest	díj
(é=e)	(-e)	(-te)	(é=e)

(Beküldte Vallyon Klári Tiszasülyből.)

2. Szórejtvény.

rét	jólét
(-g)	

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögéről.)

3. Szórejtvény.

Duna	kerülő	SÉG

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

4. Szórejtvény.

nyujt	ÁM	1933	A

(Beküldte ifj. K. Balogh József Dögéről.)

5. Szórejtvény.

lop	napsugár	I	jövőbe	lát	F
(n=l)	(-f)				

(Beküldte ifj. Józsa Lajos Tiszaderzsről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 48-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 42-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Hajnalodik-e már?** 2. Szórejtvény: **Hamisak a mai lányok.** 3. Szórejtvény: **Korsó.** 4. Szórejtvény: **Vénusz.** 5. Szórejtvény: **Aruház.**

Megfejtették: Kovács Bálint, Perce Rókus, Farkas László, Sudár Ferenc, Simon Viktor, Hegedűs Ferenc, Günther Ferenc, Vargha Anna, Máté-Tóth Gyula, Vámos György, Füzes József, Dormándi Gábor, Nagy Ibolya.

Jutalomkönyvet nyertek: **Simon Viktor (Alsópáhok)** és **Sudár Ferenc (Sárosd).**

A 43-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY * ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (48)

— Tudtam, hogyha a legkisebb mértékben elárulom magamat, ha az itteni nyomozás megsejti, ki vagyok, rombadől az egész tervem.

— Gratulálok, rendőrfőnök ur. Igazán szép munka volt. Én magam ugyan kezdettől fogva sejtettem valamit, de bizonyosságot csak huszonnégy órával ezelőtt szereztem magamnak... Én mindvégig vigyáztam arra, hogy ne kereszteljem a terveit.

— Visszaadhatom a bókot, Cardon doktor. Ön is pompás munkát végzett. Itt az ideje, hogy összehasonlítsuk eredményeinket és együtt vegyük fel újult erővel a küzdelmet. Itt az ideje, hogy együtt dolgozzunk már... ugyis...

Itt a német rendőrtisztviselő szélesen elmosolyodott. Cardon csodálkozva nézett rá.

— Bocsásson meg, — folytatta Perrin, amikor visszanyerte komolyságát — de hirtelen eszembe jutott valami. Az tudniillik, hogy én már egyszer — majd egy éve annak — dolgoztam együtt Cardon bulubisi detektívvel. Berlinben 1918 őszén... A Hotel Russie sorozatos rejtélye dolgában... Csakhogy az egy ál-Cardon volt.

— Ah, önökkel történt meg ez a fatális dolog? — kacagott fel most már a detektív is. — Hallottam akkor az esetről, de mivel hivatalos értesítés nem érkezett róla, a német rendőrség részéről senki sem érdeklődött nálam a történetek felől, tehát nem sok ügyet vetettem rá.

— No az talán érthető, ha nem valami nagyon dicsekedtünk ezzel a szégyenletes kudarccal — válaszolta Perrin. — Meg azután abban az időben, közvetlenül a kaland után, oly események következtek be, amelyek hosszu időre elterelték a figyelmet az ilyen apróbb szélhámosokról...

— Remélem azonban, hogy nagyobb kárt nem okozott ez az én ismeretlen alteregom — érdeklődött tovább Cardon. — Hogyan történt tulajdonképpen a dolog?

— Magam sem értem teljesen, mi célja volt a félrevezetésnek. Fontosabb büncselekmény nem történt, ez biztos! Az azonban nincs kizárva, hogy valami olyan bűnügy-

ről volt szó, amiről e pillanatban még semmi bővebbet nem tudok. Egy eltűnési ügyben és egy rejtélyes halál nyomozásába volt belekeverve ez az ál-Cardon... Ha tüzetesebben megvizsgáljuk, az egész dolog titokzatosságából nyomban sejthető, hogy ez a szélhámos, ki különben igen ügyes ember volt, valami más és komolyabb bűnügyben is ludas lehet.

— Egyszóval mégis csak volt valami gyanuja a berlini rendőrségnek — erősködött tovább Cardon

— Igen, igen... majd rátérünk. Most azonban sokkal sürgősebb és fontosabb dologban jöttem. Ezt a nyomot ugyanis egy másik kollegám, Müller rendőrfelügyelő követi és Gilió doktor szerepében még érdeklődni sem mertem otthoni dolgok iránt, mert tudtam, hogy kétfelől is figyelnek — és, meg kell adni, hogy mind a két részről elsőrendű bűnügyi tehetségek.

Cardon készségesen bólintott.

— Helyes, hát lássunk munkához... Szeretném, ha azt a programot követnénk, hogy én, az épen előttem heverő adatok alapján — a kezével széles mozdulattal az íróasztalon összerendezett jegyzetömege és irathalmazra mutatott — összefüggően és lépésről-lépésre elmondhatnám nyomozásom eredményét és ön, rendőrfőnök ur, közben mindig kiegészítené a maga adataival. Végül az ön anyagára kerülne a sor és azután a logika fegyvereivel állnyvetén megoldhatjuk a többi, vállvetett erővel felvehetjük a küzdelmet ismét és segíthetünk, amit csak lehet, — ha még nem késő.

— Azt hiszem, hogy ami a maffia célját illeti, már késő — válaszolta Perrin. — Itt már nem lehet többé megállítani a lejtőn elindított szerencsétlenség-görgeteget. De ami a bűnöst illeti, ott még lecsaphatunk és le is fogunk csapni kíméletlenül... Ezért jöttem!

— Akkor hát előre!

A két különböző állam rendőrségeinek legkiválóbb emberei kényelmesen elhelyezkedtek az író-

asztal mellett és megkezdték a nyomozó munka legszebb és legnehezebb részletét: a gyűjtött anyag összeállítását, rendezését és feldolgozását. Cardon egymásután emelte le a jegyzetsomókat íróasztaláról.

— Ime, itt vannak az önre vonatkozó feljegyzések, — mondotta, a tenyerén táncoltatva egy vaskos iratesomót, ami a „Gilió doktor“ felírást viselte. — Ezeknek nagy része teljesen használhatatlan már, míg azokat az önnel kapcsolatos dolgokat, amelyekben a professzor személye is szerepel, majd kiemeljük innen.

Azután egy másik, valamennyinél nagyobb, jegyzetsomót választott ki a detektív. Amint fel emelte, egy kis fekete zsebnotezett ki az összezsinegezett iratesomóból. A detektív csodálkozva kapta fel.

— Hát ez micsoda? — kiáltotta elcsodálkozva. Azután kinyitotta és olvasni kezdte a könyvecske tartalmát. Sórról-sorra, oldalról-oldalra, egyre nőtt a csodálkozása. Amikor fürge értelemmel végigfutott a könyvecske tartalmán, hatalmas kacagással nyújtózott el székében.

— Óriási! — hahotázott. — Ez a professzor minden pillanatban friss meglepetésekkel szolgál. Ime, itt van egy jegyzőkönyv, amelyről fogalmam sincsen, hogyan került ide s ami pontosan összegezi egész eddigi nyomozásom eredményét. Sőt kiegészíti mindenféle új adattal, pótolja a hiányokat, olyannyira, hogy egész bizonyosan valaki gondosan átnézte előbb minden jegyzetemet. De ki lehetett ez a jóakaratu ismeretlen? És miért csempészte ide ezt a jegyzőkönyvet?

Hirtelen az íróasztal fiókjának zárszerkezetét kezdte vizsgálgatni.

— Igen — folytatta — itt az álkulcs nyomai! Óriási! Bele kell nyugodnom, hogy betörték nálam és átvizsgálták a jegyzeteket. Nem lelkicsinyelhető ellenféllel állunk szemben, az bizonyos. De ki lehetett vajjon ez az ügyeskezű, szakavatott betörő?

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 31-én.)

GABONATŐZSDE.

Készárupiac. *Buza:* tiszai 77 kg-os 7.55—7.75, 78 kg-os 7.65—7.85, 79 kg-os 7.75—7.95, 80 kg-os 7.85—8.05, felsőtiszai 77 kg-os 7.40—7.50, 78 kg-os 7.50—7.60, 79 kg-os 7.60—7.70, 80 kg-os 7.75—7.85, jász-sági, fejmegyei, dunántúli, pestvidéki. *Bácsiak* 77 kg-os 7.35—7.45, 78 kg-os 7.45—7.55, 79 kg-os 7.55—7.65, 80 kg-os 7.65—7.75. *Pestvidéki rozs* 4.00—4.10, egyéb 4.00—4.10, *takarmányarpa* elsőrendű 6.60—6.70, másodrendű 6.40—6.55; *sörpára* elsőrendű 10.50—11.50, másodrendű 9.00—9.75, harmadrendű 7.50—8.50; *zab* elsőrendű 7.10—7.20, másodrendű 6.90—7.00; *tiszántúli tengeri* 7.90—8.00, egyéb 7.90—8.00; *Korpa* 5.20—5.25; *7. liszt* 13.50—14.50, *8. liszt* 7.50—7.60 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* márciusra 7.93—7.94, májusra 8.05—8.06. *Ros* márciusra 5.00—5.03, *Tengeri* májusra 7.95—7.97 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (*Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. heti jelentése.*) *Lóhere:* Az árak a múlt hét végén és e hét elején még rohamosan emelkedtek, de miután a német importörök szükségletük egy jó részét már fedezték, a külföldi érdeklődés megcsappant és az irányzat némileg ellanyhult. *Lucernamagnál* a helyzet hasonló. Különösen kedvezőtlenül befolyásolja az árak alakulását a Franciaországban beállott lanyhaság, ami máris azt eredményezte, hogy a francia ajánlatok, különösen a fuvar szempontjából kedvezően fekvő nyugatnémet-orosz vidékeken a magyar áruval eredményesen versenyezhetnek. *Fehérheremag:* változatlan árnálkán néhány tétel ismét elhelyezésre talált. *Balticummag* iránt is némi érdeklődés mutatkozik, azonban csak pimplinnellamentes vagy kevés pimplinnellát tartalmazó tételek értékesíthetők. — *A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért, 100 kilónként, budapesti paritásban:* Repece 24.50—25.50, köles, vegyes 7.75—8.25; lucerna 130—140, lóhere elsőrendű 135—145; tavaszi búkköny 8—9; lenmag 25—25.50; tökmag elsőrendű 22—24, másodrendű 18—21; napraforgó, vegyes 11.50—17.75; kék mák 47—48; borsó: Viktória 10—10.75, express 16.50—18; bab: szokvány 11.50—12.00; gőmbölyű fűrj 18.50—20.00, hosszú 17.50—19.00; lencse, kisszemű 22—25, nagy 27—37; szárított répaszélet, 7.50—8.00 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 6.50, borsóhéj 5.50, borsókorpa 5.50, buzakonkoly 4.50, konkolydara 5.75, lenmagpogácsa 13, napraforgópogácsa 9, reepepogácsa 7.50, rozskonkoly 4.50, rozskorpa 5.15, rozsoes 3.80, rozstakarmányliszt 6.60.

Aranydollár,

és fontra szóló zálogleveleket, kötvényeket, fixkamatozású papirokat pengő ellenében vesz és elad **Barna-bank**, V., Nádor-utca 26. Telefon: 213—16., 104—67.

tökmagpogácsa 13 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4—5, harmadrendű csomagolásra 3.40—3.80, muharszéna 4.50—5.50, zabosbúkkönyszéna 5, alomszalma másodrendű 2.30—3 pengő métermázsánként, zsupszalma, 1 kéve 30 fillér.

Cirokszakál takaró szalma átlagárban 16—18, bélésszalma átlagárban 8—10 pengő métermázsánként. *Cirokmag* 3.60 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 44—46, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 42—45, másfél éves üszök 38—42, másfél éves tinók 38—42, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Borjuvásár. Élő borju, belföldi szopós, elsőrendű 80—84, kivételesen 87, másodrendű 74—79, harmadrendű 64—73 fillér kilogrammonként.

Sertésvásár. Könnyű sertés 68—70, közepminőségű 73—74, kivételesen 75, nehéz sertés 73—74 fillér kilogrammonként, élősúlyban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta 180—350, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 170—200, számár 50, alárendelt minőségű lovak 40—200, vágó lovak 18—140 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, kistogás ürök páronként, 100 kg vagy azon felüli súlyban 44—50, prima fiatal bárányok páronként 75—80 kg között 36—40 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Gyapju. Hazánkban a legutolsó héten a forgalom teljesen szünetelt.

Nyersbőr. Marhabőr, minden súlyban, magyar 72—75, tarka 82—85, borjubőr, hosszú lábbal 1.30—1.35 pengő kilogrammonként. Miskolcon és Debrecenben a börtgyárosok közvetlen bevásárlója 90 fillért, Székesfehérvárottól az ottani börtgyár 85 fillért fizetett a tarka marhabőrért.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 32, lefölözött tej 8—10, tejszín literje 240—280, tejfel 120—150, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 220—260, szedett 180—220, tehénturó 150—200, grói sajt 220—240, trappista sajt 160—240, emmentáli sajt 220—340 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élő baromfi:* Csirke 0.60—2.00, tyúk 1.40—2.50 pengő darabonként. *Leölt baromfi:* Hizott lud és ruca 1.00—1.30, csirke 1.30—2.20, tyúk 1.10—1.50, libamáj 3—6 pengő kilogrammonként. Tojás darabja 7—10 fillér.

Méz, pergetett, kilogrammonként 1.20—1.60 pengő.

Vadpiac. Szarvascomb 2, őzcomb 2.80—3, vaddisznócomb 2.40 pengő kilogrammonként, nyul, bőrben 1.50—3.50, fácán 1.50—2.50, fogoly 0.60—1.20 pengő darabonként.

Halpiac. Ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 1.00—1.60, harsa 2.40—4.00 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Sárgarépa 10—20, petrezselyem 8—20, zeller darabja 4—14, kalaráb 10—20, karfiol 12—30, vöröshagyma, közönséges 6—10, vöröshagyma, makói 7—10, fokhagyma 16—40, cékla 10—20, fejeskáposzta 4—10, kelkáposzta 10—20, vöröskáposzta 10—24, fejjessaláta da-

rabja 5—10, torma 40—140, burgonya, őszi rózsá, kg-ja 6—8, nyári rózsá 8—10, Ella 5—8, kifli 10—20, champignon gomba 120—240, fekete retek 12—24, hónapos retek csomója 5—10, uborka 40—90, zöldpaprika 16—60, tök (főző) 10—18, süttőtök 14—18, paradicsom 8—14, vajbaj 36—120, zöldborsó 36—60, sóská 12—24, pajaj 12—24 fillér kilogrammonként, zöldkukorica, csövenként 3—6 fillér.

Gyümölcs. Alma 20—120, birsalma 28—70, körte 20—100, szilva 20—40, őszi barack 30—200, áfonya 100—140, szőlő 20—80, dió 70—180, gesztenye 44—68, mandula, héjazott, 400—700 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A mustárak az Alföldön kistermelőknél 15 cukorfokon alul cukorfokonként 0.6—0.7, 15 cukorfokon felül 0.7—0.8 fillér k között vannak. Mórot, ahol elég nagy és aránylag jó minőségű termés van és a mustért 24—28 fillért is fizetnek, valamint a Balaion vidékén, ahol szintén 20 pengős és ezen felüli árak voltak az utolsó héten a somogyi parton. Gyöngyösön az Othello-szüretet is megkezdtek. Ugyanott a fehéráru kiforrva 2 pengő körül mozog hektoliterenként. Óborokért 2.30—2.50 pengőt is fizetnek hektoliterfokonként, kiváló minőségű fajborokért még többet is.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben nagyobb tételek kerültek eladásra. A *detailforgalomban* finomított és denaturált szeszben volt élénkebb vételkedv. *Gyümölcspálinka.* A gyümölcspálinkaüzletben az irányzat szilárd és a vételkedv élénkebb. *Törkölypálinka* tekintve, hogy a vidéki földék részéről gyér a kínálat, 3.30, sőt egyes tételek 3.40 pengőn találtak vevőre. *Uj nyári szilvriumot* 3.20—3.30 pengőig ajánlottak, 6-nyári szilvrium 4, ókék szilvrium 5 pengőn kelt el. Az árak 10,000 literfokonként III. táblázat + 3 százalék forgalmi adó értendők.

Fapiac. *Fenyőfában* az ország szükséglete az év végéig fedezve van. *Tűzijában* a kereslet élénkebb. Belföldi egyéves búkkhasáb 265—270, kétéves cserhasáb 240—245, egyéves cserhasáb 220—225, friss akáchasáb 235—245 pengő budapesti paritásban. *Keményfában* csak elvétve jönnek létre kisebb üzletkötések.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára október hó 31-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1815—1855; dollár 372—382; kanadai dollár 360—380; hollandi forint 232.40—233.80; német márka 135.70—136.60; svájci frank 110.70—111.40. — *Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:* Cseh korona 16.95—17.07; szerb dinár 7.80—8.30; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.60—65.10; román leu 3.42—3.46; bolgár leva 4—4.26; olasz lira 29.90—30.20; osztrák schilling 78.70—80.70 pengő.

KIADJA:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVÉS-ZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1933 NOVEMBER 5—11.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap

5

9.15: Hírek. 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Czeglédy Sándor ceglédi lelkész. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a várplébánia-templomból. Szentbeszédet mond Hauser Ignác dr. erzsébetvárosi plébános. 12.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés. 12.25: Bura Károly cigányzenekara. 2: Gramofonlemez. 3: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Konkoly-Thege Sándor dr. az OMGE főtitkára: „Állattenyésztésünk versenyképességének fokozása.” 3.45: A Mária Terézia I. honvédegyalozred zenekara. Régi magyar operettrészletek. Közben 4.30: „A szülő és a lecke.” Korpás Ferenc dr. előadása. 5.40: Vidám est a Zeneművészeti Főiskola nagyteremből. 7.45: „Gondok Möttyövel.” Móra Ferenc előadása. 8.15: Operettrészletek. Előadja Kőszegi Teréz, Rösler Endre és a Budapesti Hangverseny Zenekar. Szünetben kb. 9.15: Sporteredmények. 10: Hírek. 10.15: Guttenberg György jazzzenekara és Veres Lajos cigányzenekara Kalmár Pál énekszámával.

Hétfő

6

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Óseink és a tánc. 2. Az éneklés mint testgyakorlat. (Felőlvásás.) Közben: Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Haris Győző vokálkvartettje Közben kb. 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés. 1.30: Országos Postászenekar; operettrészletek. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30: A rádió diáklérlőrája. „A cár magyar festője.” 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Munkahét.” Baross Gábor előadása. 5.15: Weidinger-szalonzene; szórakoztató zene. 6.30: „Csapázás.” Terescsényi György elbeszélése. 7: Konczné, Keömley Blanka énekel, zongorán kíséri Kazacsay Tibor. 7.30: A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. Közreműködik: Alma Moodie (hegedű).

Utána kb. 10: Hírek, időjárásjelentés. Majd: Hetényi-Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triója. 11.15: Farkas Jenő cigányzenekara.

Kedd

7

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Don Quijote kalandjaiból. 2. A világ legnagyobb klinikája. (Felőlvásás.) Közben: Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Gramofonlemez. Közben kb. 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés. 1.30: Szervánzky-szalonzene; szórakoztató zene. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3: Jávor Albert: „A szabad idő egészséges felhasználása.” 4: „Elzász a ma történelmében”. Csizsár Béla előadása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „A szonjuszág”. Tóvölgyi Elemér dr. előadása. 5.30: Zeitinger Jenő zongorázik. 6: Francia nyelvtanítás. 6.30: Bura Sándor cigányzenekara. 7.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Carmen”. Dalmii 4 felvonásban. Zenéjét szerezte Bizet. A II. felv. után: Hírek. A III. felvonás után: Időjárásjelentés. Az előadás után: Roosz Emil szalonzene. Egy-keveset Lehár Ferenc műveiből. Közben: Antonio Widmar olasznyelvű előadása.

Szerda

8

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. A magyar gazda, meg a családja száz évvel ezelőtt. 2. Sárossy Gyula verseiből. (Felőlvásás.) Közben: Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Ragyóczy Jolán zongorázik, Koller Alfréd hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. Közben kb. 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés. 1.30: A Mária Terézia I. honvédegyalozred zenekara; szórakoztató zene. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30: A rádió diáklérlőrája. „A csodatevő üveglencse”. 4: „A nő tornája”. Kövessy Margit előadása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Tóth Lia cimbalmozik. 5.40: Olasz nyelvtanítás. 6.10: Gramofonlemez. 7.15: „Meddő tárgyilagosság”. Márkus László előadása. 7.45: Gitár-Est. Közreműködik Szedő Miklós (ének), Tokaji András (gordonka), Bertha István (ce-

lesta), Frits Miklós, Náday Béla, Odry Zuárd és Varga Istvánné (gítár). 8.45: Hírek. 9: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; Komoly zeneművek. 10.15: Időjárásjelentés. 10.20: Magyar Imre cigányzenekara. 11.20: Keleti Lili zongorázik.

Csütörtök

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Magyar városok: Szeged. 2. A lakószoba fűtése. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Szmirnov Szergej balalajka-zenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Gramofonlemez. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3: Kunszt Gyula: „Bemutató testnevelési tanítás.” 4: Manchen Mariska gyermekdalokat énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata: Gazdalanfolyam. Kolbai Károly gazd. akad. tanár: „A helyes talajművelés.” 5.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 6.50: Munkásfélóra. 7.20: Sz. Molnár Alice hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor. 8: Vígjátékelőadás a Studióból. „A gyermek visszahív.” Vígjáték 3 felvonásban. Irta Lengyel József. **Utána** kb. 10: Hírek, időjárásjelentés. **Majd** Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara Szántó Gyula énekszámával. 11: Losonczy-Schwelzer Oszkár szalonzenekara: szórakoztató zene.

Péntek

10

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Időszerű apróságok. 2. Az angol király óra- és botgyűjteménye. (Felolvasás.) **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Járóka Sándor cigányzenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Mándits-szalonzenekar; szórakoztató zene. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30: A rádió diákfélórája. „Észak dala.” 4: Háztartási tanácsadó. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

A RÁDIÓ címe:

Budapest, VIII, Sándor-utca 7

5: A rádió külügyi negyedórája. 5.15: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara; szórakoztató zene. 6.15: Gyorsíró-tanfolyam. 6.45: „Pillanatképek a Balkánról.” (Utírajz zenei szemelvényekkel.) Gagyi Jenő előadása. 7.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Faust.” Dalmű 5 felvonásban. Zenéjét szerezte Gounod. **A II. felvonás után:** Hírek. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. Majd kb. 11.20: Kurina Simi cigányzenekara.

S z o m b a t

11

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Nagy emberek leveleikben. (Napoleon). 2. Kossuth-anekdóták. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Hofmeister-szajharmónika kettős és Lakatos Árpád (szaxofon). Zongorán kíséri Polgár Tibor. Közben kb. 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Az államrendőrség zenekara; szórakoztató zene. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 4: A Rádióélet meseórája. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Séta Budán az egészség forrásai körül”. Mikrofonriport a Gellért-hegy aljáról. 5.45: Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. 6.30: Rádióamatőrposta. 7: Csorba Dezső cigányzenekara. 8: Előadó-est. 1. „Éjféli után”. Vig jelenet. Irta Egri István. 2. Andersen: „A rendíthetetlen ólomkatona”. 3. „A nehéz próba”. Drámai jelenet. Irta Náday Béla. 4. „Autódefekt”. Jelenet. Irta Vitéz Miklós. 9: A Soproni Liszt Ferenc Zenegyesület hangversenye Sopronból. **Utána** kb. 10.20: Időjárásjelentés, hírek. 10.40: Gramofonlemez.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, november hó 5-én, délután 3—3.45: Gramofonlemez.

CSÜTÖRTÖK, november hó 9-én, délután 5—5.30: Gramofonlemez.

SZOMBAT, november hó 11-én, este 6.30: Gramofonlemez. **Utána:** „A hét eseményei”.